

osoby niewidome: niezależne i aktywne

www.fundacjavismaior.pl | biuro@fundacjavismaior.pl | tel. 22 408 41 49

vis maior

Sprawozdanie z działalności Fundacji „Vis Maior” za rok 2012

Nazwa i Dane adresowe fundacji:

Fundacja „Vis Maior”

ul. Cieszkowskiego 1/3 lok. 75,

01-636 Warszawa

W roku 2012 siedziba Fundacji nie uległa zmianie.

Fundacja „Vis Maior” jest organizacją pożytku publicznego

ul. Cieszkowskiego 1/3 lokal 75, 01-636 Warszawa | KRS: 0000136590 | NIP: 525 225 35 42 | REGON: 015278749-00017

Nr konta: 95 1500 1126 1211 2008 8380 0000

Dane rejestracyjne i identyfikacyjne Fundacji „Vis Maior”:

Numer NIP: 525 225 35 42

Data wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym: 24.10.2002 r.

Numer KRS: 0000136590

Data uzyskania statusu organizacji pożytku publicznego 28.09.2008 r.

Numer REGON: 015278749

W 2012 roku Fundację reprezentował zarząd w następującym składzie:

Prezes Fundacji: Jolanta Kramarz

Wiceprezes: Anna Miętus

Członek zarządu: Katarzyna Gajewska

Członek zarządu: Emil Skarzyński

Członek zarządu: Alicja Profiruk

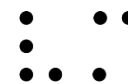
W okresie sprawozdawczym skład zarządu uległ zmianie. 20 stycznia Alicja Profiruk zrezygnowała z pełnionej funkcji.

W 2012 roku Rada Fundacji pracowała w składzie:

Przewodniczący rady Tomasz Włodek

Sekretarz rady Krystyna Kocerba

Członek rady Magdalena Czajkowska

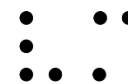

Cele Fundacji:

1. Przeciwdziałanie wszelkim formom dyskryminacji wobec osób niepełnosprawnych oraz pomoc im i ich rodzinom w pokonywaniu ograniczeń związanych z niepełnosprawnością.
2. Działanie na rzecz integracji społecznej osób niepełnosprawnych, w tym wspieranie i propagowanie ich aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym oraz promocja osiągnięć na tym polu.
3. Działanie na rzecz kształtowania właściwych postaw społecznych wobec osób niepełnosprawnych.

Cele te Fundacja może realizować poprzez:

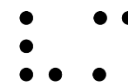
- I. Działalność nieodpłatną:
  1. Organizowanie i prowadzenie psychoterapii, socjoterapii, profilaktyki społecznej oraz poradnictwa psychologicznego dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
  2. Prowadzenie doradztwa prawnego w zakresie problematyki dotyczącej niepełnosprawności, pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego.
  3. Inicjowanie oraz podejmowanie działalności promocyjnej na rzecz integracji społecznej osób niepełnosprawnych poprzez: przeprowadzanie kampanii informacyjnych z wykorzystaniem środków masowego przekazu, organizowanie szkoleń poświęconych współpracy z osobami niepełnosprawnymi przeznaczonych dla pracowników administracji publicznej oraz innych instytucji.
  4. Podejmowanie działań mających na celu upowszechnianie, wdrażanie i przestrzeganie w Polsce standardów ONZ, Rady Europy oraz Unii Europejskiej dotyczących osób niepełnosprawnych.
  5. Monitorowanie działań organów władzy publicznej poprzez współpracę z nimi w zakresie realizacji praw osób niepełnosprawnych i ochrony ich interesów.
  6. Prowadzenie działalności naukowo-badawczej w tym analiz, ekspertyz i programów działania na rzecz osób niepełnosprawnych.
  7. Organizowanie seminariów, konferencji, szkoleń i warsztatów skierowanych do osób niepełnosprawnych i/lub dotyczących problematyki związanej z niepełnosprawnością.
  8. Utrzymywanie kontaktów z instytucjami, działającymi zarówno w kraju, a także za granicą, których doświadczenia mogą służyć realizowaniu celów Fundacji.
  9. Podejmowanie działań mających na celu znoszenie barier społecznych, komunikacyjnych oraz architektonicznych, utrudniających lub uniemożliwiających osobom niepełnosprawnym aktywne i niezależne funkcjonowanie.

10. Promowanie i wspomaganie edukacji osób niepełnosprawnych, szczególnie w szkołach ogólnodostępnych.
11. Promowanie korzystania z pomocy psów asystujących poprzez przeprowadzanie akcji informacyjnych, szkolenie przyszłych właścicieli, ich bliskich i wolontariuszy, a także przygotowywanie do pracy psów asystujących.
12. Wspieranie instytucji prowadzących działania zbliżone do tych, które realizuje Fundacja „Vis Maior”, a szczególnie związanych ze szkoleniem psów asystujących.
13. Pomoc społeczna polegająca na świadczeniu osobom fizycznym, zakwalifikowanym do realizowanych przez fundację programów, wsparcia finansowego i rzeczowego związanego z posiadaniem i szkoleniem psa asystującego.

II. Działalność odpłatną:

1. Organizowanie i prowadzenie psychoterapii, socjoterapii, profilaktyki społecznej oraz poradnictwa psychologicznego dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
2. Prowadzenie doradztwa prawnego w zakresie problematyki dotyczącej niepełnosprawności, pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego.
3. Inicjowanie oraz podejmowanie działalności promocyjnej na rzecz integracji społecznej osób niepełnosprawnych poprzez: przeprowadzanie kampanii informacyjnych z wykorzystaniem środków masowego przekazu, organizowanie szkoleń poświęconych współpracy z osobami niepełnosprawnymi przeznaczonych dla pracowników administracji publicznej oraz innych instytucji.
4. Podejmowanie działań mających na celu upowszechnianie, wdrażanie i przestrzeganie w Polsce standardów ONZ, Rady Europy oraz Unii Europejskiej dotyczących osób niepełnosprawnych.
5. Monitorowanie działań organów władzy publicznej poprzez współpracę z nimi w zakresie realizacji praw osób niepełnosprawnych i ochrony ich interesów.
6. Prowadzenie działalności naukowo-badawczej w tym analiz, ekspertyz i programów działania na rzecz osób niepełnosprawnych.
7. Organizowanie seminariów, konferencji, szkoleń i warsztatów skierowanych do osób niepełnosprawnych i/lub dotyczących problematyki związanej z niepełnosprawnością.
8. Utrzymywanie kontaktów z instytucjami, działającymi zarówno w kraju, a także za granicą, których doświadczenia mogą służyć realizowaniu celów Fundacji.
9. Podejmowanie działań mających na celu znoszenie barier społecznych, komunikacyjnych oraz architektonicznych, utrudniających lub uniemożliwiających osobom niepełnosprawnym aktywne i niezależne funkcjonowanie.

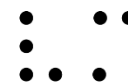

10. Promowanie i wspomaganie edukacji osób niepełnosprawnych, szczególnie w szkołach ogólnodostępnych.
11. Promowanie korzystania z pomocy psów asystujących poprzez przeprowadzanie akcji informacyjnych, szkolenie przyszłych właścicieli, ich bliskich i wolontariuszy, a także przygotowywanie do pracy psów asystujących.
12. Wspieranie instytucji prowadzących działania zbliżone do tych, które realizuje Fundacja „Vis Maior”, a szczególnie związanych ze szkoleniem psów asystujących.
13. Pomoc społeczna polegająca na świadczeniu osobom fizycznym, zakwalifikowanym do realizowanych przez Fundację programów, wsparcia finansowego i rzeczowego związanego z posiadaniem i szkoleniem psa asystującego.
14. Prowadzenie działalności wydawniczej i popularyzatorskiej w zakresie realizacji celów statutowych.
15. Organizowanie i prowadzenie obozów oraz turnusów rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych a także ich rodzin.
16. Dbanie o rozwój kultury fizycznej osób niepełnosprawnych poprzez turystykę i organizowanie dla nich różnego rodzaju imprez sportowych.
17. Umożliwianie zaspokajania potrzeb duchowych i religijnych osobom niepełnosprawnym oraz ich rodzinom przez organizowanie rekolekcji, pielgrzymek, współpracę ze związkami wyznaniowymi.
18. Rozwijanie umiejętności artystycznych osób niepełnosprawnych oraz aktywizowanie ich w różnych dziedzinach życia kulturalnego.
19. Podejmowanie działań zmierzających do stworzenia infrastruktury rehabilitacyjnej, edukacyjnej oraz socjalnej, a w tym organizowanie i prowadzenie ośrodków wypoczynkowo-rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin.

Opis działalności statutowej

Praca w Fundacji przebiegała zgodnie z przyjętym planem na 2012 rok.

Posiedzenia Zarządu Fundacji odbywały się co miesiąc. Członkowie zarządu pozostawali ze sobą w stałym kontakcie i w razie potrzeby, niezależnie od spotkań, mogli konsultować sprawy związane z działalnością Fundacji. Wszelkie zaistniałe wątpliwości mogły więc być wyjaśniane na bieżąco. Dzięki temu działania Fundacji były spójne i dynamiczne. Głównymi tematami spotkań było:

- omawianie kierunków podejmowanych działań
- omówienie bieżącej działalności Fundacji oraz realizowanych projektów
- konsultowanie decyzji finansowych związanych ze sposobem wydatkowania funduszy otrzymanych ze środków publicznych darowizn
- nawiązywanie współpracy z instytucjami oraz firmami realizującymi podobne cele, do tych jakie stawia sobie Fundacja
- ustalenie zasad współpracy z władzami terytorialnymi i organizacjami pozarządowymi, przede wszystkim z Koalicją na rzecz Równych Szans oraz Federacją Mazowia
- kreowanie wizerunku Fundacji i Promowanie jej działań
- polityka zatrudnienia
- decyzja o ponownym ubieganiu się o zgodę na zbiórkę publiczną
- omawianie zasad współpracy z wolontariuszami i przygotowywanie ich do pomocy osobom z dysfunkcją wzroku
- koordynowanie prac wolontarystycznych na rzecz Fundacji i jej beneficjentów

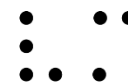
I. Promowanie i wspieranie aktywności osób z dysfunkcją wzroku

Jednym z istotnych celów, jakie stawia sobie Fundacja „Vis Maior” jest promowanie i wspieranie aktywności osób niepełnosprawnych wzrokowo w różnych dziedzinach życia. Podejmuje wiele działań, dzięki którym mają one większe szanse na samodzielność i niezależność.

1. rehabilitacja osób z dysfunkcją wzroku

Niezbędnym warunkiem do prowadzenia aktywnego i samodzielnego życia jest dla osoby niewidomej umiejętność poruszania się z białą laską oraz bezwzrokowego wykonywania codziennych czynności. W ubiegłym roku Fundacja „Vis Maior” zrealizowała projekt „Niewidomi bezpieczni i samodzielni 2012”. Został on dofinansowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego. Jego całkowita wartość wynosiła 24988 zł.

W ramach projektu prowadzone były kursy orientacji przestrzennej oraz nauki bezwzrokowego wykonywania codziennych czynności. Z takich form wsparcia skorzystało 15 osób.

Do Fundacji zgłaszały się nie tylko osoby rozpoczynające naukę samodzielnego poruszania się, ale również takie, które ze względu na zmianę miejsca pracy lub zamieszkania chciały nauczyć się nowych tras. W związku z tym kursy były dostosowane do indywidualnych potrzeb uczestników.

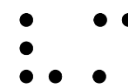
Wiele osób z dysfunkcją wzroku kontynuuje edukację w Warszawie, a po jej zakończeniu decyduje się na pozostanie w niej i podjęcie pracy. Poruszanie się po mieście jest dla nich, zwłaszcza na początku, w znacznym stopniu utrudnione. Bezwzrokowe poznawanie stolicy jest o wiele trudniejsze i związane z „wieloma pułapkami komunikacyjnymi”. Dlatego też instruktorzy kładli bardzo duży nacisk na utrwalanie techniki poruszania się w przestrzeni (na małym i dużym obszarze) oraz zachowań i nawyków poprawiających bezpieczeństwo osoby niewidomej poruszającej się po mieście.

Po przejściu kursu z orientacji przestrzennej niewidomi nie muszą stale korzystać z pomocy osób widzących w dotarciu w różne, nawet nieznanne miejsca, a tym samym stają się samodzielni i niezależni. W bardzo dużym stopniu wpływa to również na ich aktywność społeczną. O wiele łatwiej jest im podjąć pracę, uczestniczyć w życiu kulturalnym czy uprawiać sport.

Równie istotne, jak zdolność samodzielnego poruszania się z białą laską, są umiejętności wykonywania codziennych czynności. Jest to szczególnie ważne w przypadku osób, która uczą się funkcjonować po utracie wzroku. Wszystko jest dla nich nowe. Od nowa uczą się przygotowywania posiłków, obsługi urządzeń domowych itp. Również osoby, które nie widzą od wielu lat chętnie uczą się nowych rzeczy. Zdobyte umiejętności pozwalają im na samodzielne funkcjonowanie. Nie są zależne od osób widzących. Mogą samodzielnie prowadzić gospodarstwo domowe.

O tym, jak duże jest zapotrzebowanie na kursy orientacji przestrzennej oraz nauki czynności dnia codziennego świadczy fakt, że do Fundacji zgłosiło się więcej osób niż można było objąć działaniami prowadzonymi w ramach projektu.

Osoby tracące wzrok, a także te, które straciły go stosunkowo niedawno, potrzebują wsparcia psychologicznego. Dla wielu z nich zaakceptowanie nowej sytuacji życiowej jest bardzo trudne. Utrata wzroku wiąże się z koniecznością zmiany dotychczasowego trybu życia. Często nie mogą wykonywać wyuczonego zawodu, uprawiać niektórych sportów itp. Dlatego też możliwość rozmowy z psychologiem jest dla nich niezwykle istotna. Osoby, które nie widzą od dawna również stykają się z różnymi problemami wynikającymi z ich niepełnosprawności. Miewają trudności w odnalezieniu się w nowym otoczeniu po zmianie miejsca zamieszkania związanej z rozpoczęciem studiów czy podjęciem pracy. Znalezienie zatrudnienia w przypadku osób z dysfunkcją wzroku jest trudniejsze niż w przypadku osób widzących. Zbyt długie pozostawanie bez pracy wpływa demotywująco i powoduje obniżenie poczucia własnej wartości. W takich przypadkach rozmowa z psychologiem okazuje się bardzo pomocna. Psycholodzy pracujący w Fundacji „Vis Maior” to osoby z dysfunkcją wzroku, tak więc bardzo dobrze

rozumieją położenie, w jakim znajdują się przychodzący do nich ludzie i potrafią dosyć szybko wzbudzić ich zaufanie. Z indywidualnych konsultacji z psychologiem skorzystało w ramach projektu 5 osób.

Odbyło się również grupowe spotkanie z psychologiem, w którym wzięło udział 6 osób. Dotyczyło ono przełamywania barier związanych z utratą wzroku i przystosowaniem się do nowych warunków, asertywnych zachowań podczas przyjmowania, odmawiania lub proszenia o pomoc, dbałości o poszanowanie prywatności osoby niewidomej przez otoczenie.

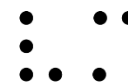
Wielu niewidomych odczuwa potrzebę rozmowy na tematy związane ze swoją niepełnosprawnością i chętnie wymieniają się doświadczeniami w relacjach z osobami widzącymi. Temu właśnie miało służyć spotkanie z tyflopedagogiem, w którym wzięło udział 11 osób. Tyflopedagog uwrażliwiał uczestników na rolę i znaczenie budowania dobrego wizerunku osób z niepełnosprawnością wzrokową. Była mowa zarówno o roli wyglądu (ubiór, fryzura itp.), Żywą dyskusję wzbudził temat związany ze sposobami postrzegania osób niewidomych przez widzące i odwrotnie. Niezwykle cenne było to, że w dyskusji brały udział także osoby widzące. Pozwoliło to zweryfikować mity i stereotypy panujące wśród osób niewidomych nt. widzących oraz osób widzących nt. niewidomych.

Fundacja „Vis Maior” kładzie duży nacisk na to, żeby osoby niepełnosprawne wzrokowo były w pełni świadome przysługujących im praw i potrafiły je wyegzekwować. Dlatego też organizuje spotkania z prawnikami, którzy przybliżają im obowiązujące przepisy. Jedno z nich zostało zorganizowane w ramach projektu. Wzięło w nim udział 11 osób. Spotkanie było poświęcone Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych i jej wpływowi na sytuację osób niepełnosprawnych w Polsce. Była również mowa o ustawie z 3.12.2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania. Prawnik Wyjaśnił, co w rozumieniu ustawy oznaczają pojęcia: dyskryminacja bezpośrednia, dyskryminacja pośrednia i molestowanie. Mówił również o tym, w jakich przypadkach osoba niepełnosprawna może wystąpić do sądu o odszkodowanie za dyskryminację, a w jakich może zwrócić się o pomoc do Rzecznika Praw Obywatelskich i Pełnomocnika Rządu ds. Równego Traktowania.

Działania, jakie zostały podjęte w ramach projektu, przyczyniły się do zwiększenia samodzielności i niezależności uczestniczących w nim osób niewidomych i słabowidzących. Udział w projekcie miał duży wpływ na zmianę ich postaw życiowych, a także nastawienia do otoczenia. Wielu niewidomych, w wyniku niedostatecznej rehabilitacji, latami pozostaje w domach. Omówione Wyżej działania pomogły im przełamać tę izolację i wykluczenie społeczne.

Warunkiem koniecznym do samodzielnego funkcjonowania, oprócz zdolności poruszania się z białą laską i wykonywania codziennych czynności, jest również umiejętność obsługi komputera. Projekt „Komputer przyjazny niewidomym 2012”. Był odpowiedzią na potrzeby osób niewidomych i

słabowidzących chcących podnosić swoje kompetencje w zakresie obsługi komputera i elektronicznych urządzeń rehabilitacyjnych. Został on dofinansowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego. Całkowity koszt jego realizacji wynosił 39256 zł.

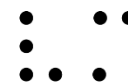
Komputer, podobnie jak dla osób widzących, jest dla niewidomych jednym z podstawowych narzędzi ułatwiających codzienne funkcjonowanie. Daje on szerokie możliwości komunikowania się oraz zdobywania informacji niezbędnych zarówno w procesie edukacji, jak i w pracy. Umożliwia również poszerzanie zainteresowań.

Liczba kursów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnością wzrokową jest zbyt mała w stosunku do potrzeb. Prowadzące je osoby muszą posiadać specjalistyczną wiedzę z zakresu bezwzrokowej obsługi komputera, posługiwania się programami udźwiękowiającymi oraz elektronicznymi urządzeniami rehabilitacyjnymi. Z Fundacją współpracują instruktorzy posiadający dużą wiedzę w tym zakresie oraz wieloletnie doświadczenie w prowadzeniu szkoleń komputerowych dla osób niewidomych.

Prowadzone w ramach projektu kursy były skierowane do osób niewidomych obsługujących komputer i elektroniczne urządzenia rehabilitacyjne w stopniu średniozaawansowanym. W ramach projektu W zajęciach indywidualnych wzięło udział 10 osób. Każdy z uczestników chciał pogłębiać swoją wiedzę w ściśle określonych dziedzinach takich jak: obsługa pakietu Office, programów udźwiękowiających komputer, udźwiękowanego telefonu komórkowego, różnego rodzaju notatników brajlowskich itp. Dlatego też zajęcia zostały dostosowane do indywidualnych potrzeb i umiejętności uczestników.

W kursach grupowych wzięło udział 5 osób, których wiedza i umiejętności były na podobnym poziomie. Uczyły się one obsługi programów biurowych, portali społecznościowych oraz urządzeń peryferyjnych. Zdobyte informacje miały im pomóc w doskonaleniu umiejętności najbardziej przydatnych z punktu widzenia potrzeb zawodowych.

Zajęcia zakończyły się egzaminem, a ich uczestnicy otrzymali dokumenty potwierdzające zdobyte umiejętności. Dzięki uczestnictwu w szkoleniach osoby z dysfunkcją wzroku zwiększyły swoje kompetencje w zakresie obsługi komputera i rehabilitacyjnych urządzeń elektronicznych, zyskały dostęp do informacji niezbędnych podczas nauki oraz wykonywania pracy. Zdobyta wiedza miała bardzo duży wpływ na poprawę kwalifikacji zawodowych, a także utrzymanie lub zdobycie pracy, w której potrzebne są umiejętności obsługi komputera. Należy również podkreślić iż sprawne posługiwanie się komputerem daje osobom niewidomym i słabowidzącym szanse na pełne uczestnictwo w życiu społecznym. Zyskują one dużo większe możliwości komunikowania się z osobami widzącymi. Mogą też realizować swoje pasje i poszerzać zainteresowania.

2. Kultura, sport i rekreacja

Oferta kulturalna i sportowa często nie jest dostosowana do potrzeb osób niewidomych i słabowidzących. Wynika to z braku odpowiedniej wiedzy pracowników poszczególnych instytucji nt. potrzeb i możliwości osób z dysfunkcją wzroku. Fundacja „Vis Maior” kontynuowała w ubiegłym roku współpracę z warszawskimi teatrami tj: Rampa, Polskim, Powszechnym, Dramatycznym, Studio, Bielańską Sceną Muzyczną a także kinem Kultura. Udało się nawiązać współpracę z teatrami: Kwadrat, Konsekwentnym, Kapitol, Ateneum, Kamienica. Dzięki życzliwości tych instytucji beneficjenci Fundacji mogli korzystać z przygotowanej z myślą o nich oferty promocyjnej.

Osoby z dysfunkcją wzroku często zwracają uwagę na niedostosowanie oferty muzeów do ich potrzeb. Odwiedzając je z grupą osób widzących nie mają szans na dokładne zapoznanie się z eksponatami. W minionym roku Fundacja zorganizowała wyjścia do Muzeum Pałac w Wilanowie, Muzeum Fryderyka Chopina, Muzeum Bajki, dwa wyjścia do planetarium W Centrum Nauki Kopernik. Zwiedzający mieli możliwość swobodnego zapoznania się z poszczególnymi elementami wystaw i zadawania pytań. Spotkali się z życzliwością i otwartością pracowników muzeów. Wykazali oni duże zrozumienie dla potrzeb osób niewidomych i w miarę swoich możliwości starali się wyjść im na przeciw. W ubiegłym roku z kulturalnej oferty fundacji skorzystało 250 beneficjentów.

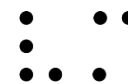
Osoby niewidome mają ograniczone możliwości uprawiania sportu. Personel obiektów sportowych nie posiada odpowiedniego przygotowania do pracy z nimi, a przede wszystkim ma wiele obaw wynikających z braku wiedzy nt. możliwości tych osób. Również oferta związana z turystyką i rekreacją jest niewystarczająca w stosunku do potrzeb. Dlatego też Fundacja „Vis Maior” stara się wychodzić na przeciw potrzebom osób niewidomych, preferujących aktywne formy spędzania czasu.

W ubiegłym roku Centrum Rozrywki Hulakula przekazało Fundacji vouchery, umożliwiające nieodpłatne korzystanie raz w miesiącu ze znajdującej się w nim kręgielni. Dzięki życzliwości właścicieli stadniny Agmaja osoby niewidome i słabowidzące mogły się uczyć jazdy konnej za niższą opłatą.

Zorganizowano również wyjazdy do jaskini solnej w Markach oraz do tężni w Konstancinie.

O tym jak duże jest wśród osób niewidomych zapotrzebowanie na aktywne formy spędzania czasu świadczy fakt, że w ubiegłym roku z proponowanych przez Fundację zajęć sportowych oraz wyjazdów skorzystało 200 osób.

Beneficjenci Fundacji „Vis Maior” doceniali różnorodność jej oferty kulturalno-sportowej. Zwracali też uwagę na to, że podejście placówek kulturalnych oraz sportowych w stosunku do osób niewidomych uległo zmianie na lepsze.

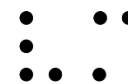

3. Spotkania i imprezy integracyjne

Fundacja „Vis Maior” organizuje dla swoich beneficjentów spotkania tematyczne, podczas których mogą oni rozwijać swoje zainteresowania i pasje.

Dużą popularnością cieszą się, organizowane już od kilku lat, spotkania podróżnicze. Ich gośćmi są zarówno osoby niewidome jak i widzące, które odwiedziły ciekawe miejsca i chcą o nich opowiedzieć. W ubiegłym roku odbyło się spotkanie poświęcone Chinom. W ofercie „Vis Maior” znajdują się również spotkania, których celem jest promowanie zdrowego trybu życia. Jedno z nich zorganizowane dotyczyło technik masażu. Obecne na nim osoby niewidome otrzymały wiele pożytecznych informacji o jego leczniczych właściwościach.

Z bardzo dużym zainteresowaniem spotkała się tematyka związana z zasadami savoir-vivre. Podczas spotkania pojawiały się pytania o to jak należy się ubrać na daną okazję, jak zwracać się do osób pełniących ważne funkcję, jak się zachować podczas oficjalnych spotkań i uroczystości. Wspomniane zagadnienia były bardzo istotne dla uczestników spotkania. Były to przede wszystkim osoby niewidome prowadzące bardzo aktywny tryb życia i dbające o swój wizerunek. W przypadku osób widzących pewne potknięcia są odbierane jako efekt niedbalstwa, roztargnienia czy braku wiedzy. Jednak te same błędy, popełnione przez osoby niewidome, zostaną odczytane jako wynik ich niepełnosprawności. Dlatego też wszelkie wskazówki odnośnie savoir-vivre, jakie otrzymali uczestnicy spotkania, zostały przez nich uznane za bardzo cenne.

W minionym roku Fundacja nawiązała współpracę z Ośrodkiem Pomocy Społecznej na Żoliborzu. Miała ona na celu poprawę funkcjonowania osób niepełnosprawnych wzrokowo w życiu zawodowym poprzez udzielanie im wsparcia z zakresu pośrednictwa pracy i jej poszukiwania. Podczas zorganizowanego w siedzibie Fundacji spotkania pracownica Działu ds. Programów Społecznych oraz psycholog przedstawiły ofertę ośrodka. Wśród jego uczestników były nie tylko osoby niewidome mieszkające na Żoliborzu. Ponieważ niektóre z działań ośrodka są skierowane do wszystkich mieszkańców Warszawy. Przedstawicielki OPS mówiły o programach społecznych i projektach

socjalnych, którymi zajmuje się Dział ds. Programów Społecznych i wyjaśniły na jakich zasadach mogą z nich skorzystać osoby niepełnosprawne. Udzieliły również informacji nt. różnych form wsparcia ze strony psychologów, specjalistów od uzależnień, a także doradców zawodowych. Bardzo rzeczowo odpowiadały na liczne pytania uczestników spotkania. Starły się również przekonać ich, że zwrócenie się o pomoc do

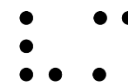
ośrodka pomocy społecznej nie jest powodem do wstydu.

Spotkania w „Vis Maior” są bardzo dobrą okazją do rozmowy i wymiany doświadczeń związanych z bezwzrokowym funkcjonowaniem. Odgrywają również istotną rolę w procesie rehabilitacji osób, które tracą bądź niedawno straciły wzrok. Mają one możliwość zetknięcia się z niewidomymi prowadzącymi aktywny tryb życia i dowiedzenia się jak radzą sobie z różnego rodzaju trudnościami związanymi z codziennym funkcjonowaniem oraz pracą, a także akceptacją ze strony otoczenia. Doskonałą okazją do rozmów były także spotkania zorganizowane z okazji świąt Bożego Narodzenia i Wielkiej Nocy.

W ubiegłym roku w organizowanych przez „Vis Maior” spotkaniach wzięło udział 100 osób. O ich popularności świadczy fakt, że pojawiały się na nich nowe osoby, które informację o działaniach organizacji otrzymywały od jej stałych beneficjentów. 300 osób niewidomych i słabowidzących było informowanych o działaniach „Vis Maior” za pośrednictwem newslettera. Informacje były również zamieszczane na stronie internetowej Fundacji oraz na jej profilu na Facebooku.

4. Edukacja osób z dysfunkcją wzroku

Oferta edukacyjna nie zawsze jest dostosowana do potrzeb osób niewidomych i słabowidzących. Fundacja „Vis Maior” wychodzi na przeciw potrzebom osób z niepełnosprawnością wzrokową, chcących rozwijać swoje pasje i poszerzać wiedzę w interesujących je dziedzinach. Z myślą o nich realizuje

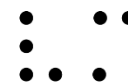

projekty edukacyjne o charakterze zarówno lokalnym jak i ogólnopolskim oraz organizuje szkolenia i warsztaty.

W ubiegłym roku Fundacja kontynuowała ogólnopolski projekt „Pieniądze oraz usługi bankowe, wczoraj, dziś i jutro”, którego realizację rozpoczęła w 2011 roku. Został on dofinansowany przez Narodowy Bank Polski. Całkowity koszt jego realizacji wynosił 87 14,00 zł. Adresatami projektu były dzieci oraz młodzież niewidoma i słabowidząca, a także dorośli. Jego celem było: podniesienie poziomu wiedzy osób z dysfunkcją wzroku nt. historii pieniądza i bankowości, zaprezentowanie współcześnie istniejących produktów i usług bankowych, otwarcie osób niewidomych i słabowidzących na dialog i swobodną komunikację dotyczącą finansów oraz na świadome korzystanie z usług bankowych. Drugim celem projektu, prócz edukacyjnego, było możliwie dokładne i wnikliwe poznanie dotychczasowych doświadczeń w korzystaniu z produktów i usług bankowych przez osoby z niepełnosprawnością wzroku, jak również poznanie ich potrzeb w tym zakresie. Edukatorzy zostali, w fachowy sposób przygotowani do prowadzenia zajęć z osobami niepełnosprawnymi wzrokowo. Na potrzeby projektu opracowane zostały scenariusze zajęć dostosowane do wieku i zainteresowań uczestników. Zakupiono również materiały dydaktyczne zaadaptowane do potrzeb osób z dysfunkcją wzroku.

Przeprowadzono 36 warsztatów w ośrodkach szkolno-wychowawczych dla osób z dysfunkcją wzroku, kołach Polskiego Związku Niewidomych, placówkach Towarzystwa Pomocy Głuchoniewidomym na terenie całego kraju. Dwa warsztaty odbyły się w siedzibie fundacji. W projekcie wzięło udział 250 osób niewidomych i słabowidzących z czego 210 to osoby pełnoletnie. Uczestnicy zajęć mieli okazję poznać historię pieniądza oraz tajniki współczesnej bankowości. Mogli się również dowiedzieć jak wyglądają monety i banknoty oraz jakie treści znajdują się na polskich pieniądzach, jak przebiega proces produkcji monet i banknotów itp. Z myślą o zajęciach przygotowano pomoce naukowe dostosowane do potrzeb osób z dysfunkcją wzroku takie jak np. makiety banknotu pięćdziesięci złotowego. Sprawy związane z dostępem do usług bankowych wzbudziły żywe zainteresowanie i wywołały burzliwą dyskusję. Okazało się, że większość uczestników zajęć chętnie korzysta z bankowości internetowej i chwali sobie możliwości, jakie daje współczesna technika. Wskazywali jednak na trudności związane z korzystaniem z oferowanych przez banki produktów i usług. Często zwracali uwagę na problemy związane z dostępem do stron internetowych poszczególnych banków. Zdaniem uczestników ogromną przeszkodą w korzystaniu z nich jest to, że interfejsy wielu z nich są wykonane we Flash'u. To zaś powoduje, że programy powiększające i udźwiękawiające nie są sobie w stanie z nimi poradzić. Kolejnym tematem,

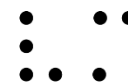
któremu poświęcono sporo miejsca, był dostęp do bankomatów. W opinii uczestników warsztatów dużym utrudnieniem w korzystaniu z nich są niedostosowane do potrzeb osób słabowidzących wyświetlacze oraz brak oznaczeń na klawiaturze, co z kolei stanowi duże utrudnienie dla osób niewidomych. Wśród zaproponowanych rozwiązań, mogących ułatwić korzystanie z bankomatów, znalazły się oznaczenia na klawiszach funkcyjnych w alfabecie Brajla, a także kontrastowe wyświetlacze.

Osoby odwiedzające placówki bankowe skarżyły się na brak cierpliwości i wyrozumiałości ze strony ich pracowników. Taki stan rzeczy wynika, ich zdaniem, z braku wiedzy i doświadczenia z zakresu obsługi niepełnosprawnego klienta. Podkreślano też fakt, że osoba z dysfunkcją wzroku nie ma możliwości zapoznania się z dokumentami, które otrzymuje w placówce banku. Rozwiązaniem tego problemu mogłoby być przekazywanie klientom z dysfunkcją wzroku formularzy w wersji elektronicznej, z którymi mogliby się zapoznać przed ich wypełnieniem i podpisaniem. Jeśli zaś chodzi o pracowników to banki mogłyby oddelegować uprzednio przeszkolone osoby, które w razie potrzeby mogłyby pomóc niepełnosprawnym klientom.

Bardzo istotną kwestią, która wzbudziła wiele kontrowersji, było nierespektowanie podpisu osoby niewidomej. O skali problemu przekonali się szczególnie ci, którzy chcieli zaciągnąć kredyt. Mimo iż paragraf 80 Kodeksu Cywilnego, nakazujący osobom niewidomym poświadczanie podpisu przez notariusza, został skreślony, wiele banków nadal wymaga od niewidomego klienta tego typu poświadczania, powołania pełnomocnika lub też obecności osoby widzącej podczas podpisywania umowy kredytowej. Tego typu praktyki w znacznym stopniu ograniczają aktywność osób z dysfunkcją wzroku oraz ich prawo do samodzielnego podejmowania decyzji. W tym wypadku, w odczuciu osób biorących udział w warsztatach, potrzebna jest kampania mająca na celu uświadomienie banków odnośnie praw przysługujących osobie niewidomej chcącej podpisać jakąkolwiek umowę.

Uczestnicy zajęć zwracali też uwagę na potrzebę wprowadzenia rozwiązań architektonicznych pozwalających osobom niewidomym i słabowidzącym na bezpieczne poruszanie się po placówkach bankowych. Za szczególnie ważne uznano oznaczenia na schodach i szklanych drzwiach.

Uczestnicy zajęć, oprócz utrudnień, potrafili wskazać pozytywne zmiany ułatwiające im korzystanie ze współczesnej bankowości i docenić wysiłek banków wychodzących na przeciw potrzebom różnych grup klientów. Z bardzo przychylną opinią spotkały się strony internetowe banków takich jak: M Bank, Nordea Bank, BZWBK, czy PKO BP. Dużym uznaniem cieszyło się również rozwiązanie umożliwiające otrzymanie kodu, niezbędnego do dokonania przelewu, za pośrednictwem sms-a bez potrzeby używania karty kodów. Za istotne udogodnienie uznano również udźwiękowione bankomaty, choć

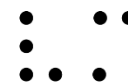
zdaniem użytkowników tych urzędzeń, nadal jest zbyt mało. Pojawiały się również pozytywne opinie odnośnie sposobu obsługi niewidomego klienta przez pracowników niektórych banków m. in. PKO BP.

Zainteresowanie, z jakim spotkał się projekt, potwierdziło tylko istnienie problemów związanych z dostępem osób niewidomych i słabo widzących do dóbr i usług bankowych. Jego podsumowaniem była konferencja, która odbyła się 29 marca w siedzibie Narodowego Banku Polskiego. Zostali na nią zaproszeni przedstawiciele sektora bankowego. Na podstawie rozmów, jakie miały miejsce podczas zajęć, opracowano rekomendacje do zmian ułatwiających osobom z niepełnosprawnością wzrokową swobodny dostęp do usług bankowych. Najważniejsze wnioski zostały przedstawione podczas konferencji przez koordynatorkę projektu Martę Pietrzykowską. Dwie niewidome przedstawicielki Fundacji Magdalena Raczyńska i Aleksandra Bohusz opowiedziały o swoich doświadczeniach w korzystaniu z nowoczesnej bankowości. Prawniczka Marta Lempart omówiła zagadnienia dotyczące praw przysługujących osobie niewidomej w zakresie składania przez nią podpisu. Poruszyła także sprawy związane z równym dostępem do informacji (strony internetowe, formularze) i dostosowaniami architektonicznymi placówek bankowych. Piotr Witek - specjalista zajmujący się adaptacją stron internetowych do potrzeb osób niepełnosprawnych mówił o tym, co można zrobić, aby stały się one dla nich przyjazne. Przedstawicielka Pentor Hanna Piotrowicz zaprezentowała wyniki pogłębianych wywiadów przeprowadzonych przez tę instytucję, dotyczących oceny dostępności usług bankowych dla osób z dysfunkcją wzroku. Ich wyniki potwierdzały informacje na ten temat uzyskane od uczestników projektu.

Konferencja spotkała się z dużym zainteresowaniem przedstawicieli banków, którzy zadawali pytania i rozmawiali z przedstawicielami fundacji. Pytali oni m. in. o zasady dostosowywania stron internetowych do potrzeb osób z niepełnosprawnością wzrokową, kwestie związane z podpisem osoby niewidomej, sposoby bezpiecznego pomagania niepełnosprawnemu klientowi.

Przez cały czas trwania projektu na stronie Fundacji pojawiały się relacje z zajęć. Została również zamieszczona, opracowana na potrzeby projektu, lista wszystkich udźwiękowionych bankomatów w Polsce. Z pomocą ekonomisty opracowano broszurę zatytułowaną „Finanse osobiste”. Jest to pierwsza tego typu publikacja uwzględniająca potrzeby osób z dysfunkcją wzroku. Zawarto w niej najważniejsze informacje dotyczące dostępnych dóbr i usług bankowych. Publikacja została przygotowana w alfabecie Brajla oraz powiększonym druku i przekazana uczestnikom zajęć. Umieszczono ją również na stronie Fundacji.

Po zakończeniu realizacji projektu zarówno ośrodki szkolno-wychowawcze, jak i organizacje działające na rzecz osób z dysfunkcją wzroku pytały o możliwość kontynuacji warsztatów ekonomicznych. Narodowy Bank Polski bardzo pozytywnie ocenił rezultaty projektu i wyraził gotowość dalszej

współpracy z Fundacją. Fakt, iż zgodził się dofinansować projekt świadczy o tym, że potrzeby niewidomych i słabo widzących klientów banków zostały zauważone.

5. Szkolenie psów przewodników

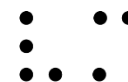
Niezwykle ważną rolę w zwiększaniu aktywności osób niewidomych odgrywają psy przewodniki. W 2012 roku Fundacja zrealizowała projekt „Pies mądry GPS 2012”. Został on dofinansowany przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Całkowity koszt jego realizacji wynosił 231165,02 zł.

W ramach projektu w Fundacji „Vis Maior” szkolonych i doszkalanych było 16 psów. Kontynuowano szkolenie 4 psów zakupionych w 2011 roku. W ubiegłym roku zostały one przekazane osobom niewidomym. Kolejne dwa, zakupione w 2011 roku, zostały objęte programem szkolenia podstawowego. Trzy psy, zakupione przez Fundację w 2011 roku zostały poddane procesowi socjalizacji. Przez cały czas trwania szkolenia zwierzęta były otoczone opieką weterynaryjną. Fundacja „Vis Maior” doszkała również psy pracujące. W ramach projektu „Pies mądry GPS 2012” doszkolono 7 psów przewodników, które zostały przekazane osobom niewidomym w 2011 roku.

Osoby niewidome, korzystające z pomocy psów przewodników, cenią sobie poczucie bezpieczeństwa jakie dzięki nim otrzymują. Mogą się poruszać szybciej i pewniej niż z białą laską, dzięki czemu stają się jeszcze bardziej samodzielne i aktywne, a tym samym mogą pełniej uczestniczyć w życiu społecznym, kulturalnym i zawodowym. Niewidomi poruszający się przy pomocy psów przewodników są lepiej odbierani niż ci, którzy używają białej laski. Ludzie zwracają uwagę na psy przewodniki w miejscach użytku publicznego. Przyczyną ich wielkiego zainteresowania jest podziw dla zwierzęcia: jego ułożenia i atrakcyjnego wyglądu. Przez to budują obraz niewidomego jako wartościowego członka społeczeństwa.

Wśród osób niewidomych istnieje wiele obaw przed przyjęciem psów przewodników. Wynika to z braku dostatecznej wiedzy na ich temat i obaw, że nie będą one w stanie zapewnić im odpowiedniego komfortu życia. Posiadacze Psów, dzięki zdobytym umiejętnościom, stają się ekspertami, którzy będą zachęcać innych niewidomych do korzystania z ich pomocy. Mogą także propagować, wśród osób widzących, wiedzę o tym w jaki sposób należy zachować się wobec pracujących psów oraz o prawach przysługujących poruszającym się z nimi osobom niewidomym.

Dowodem na to, jak bardzo pies przewodnik może pomóc osobie niewidomej, niech będzie wypowiedź jednej z osób, która otrzymała psa od fundacji.

“Myśląc o tym, że bardzo chciałbym chodzić po ulicach z psem przewodnikiem, przyznam szczerze, nie wiedziałem, z jakim pięknem w rzeczywistości mogę się zmierzyć. Podróżowanie z psem przewodnikiem jest przygodą w poznawaniu nieznanymi dróg, a wiadomo, że to, co nieznanne wciąga, wręcz kusi. Idąc do pracy starałem się trzymać znanej mi drogi z jednego powodu, że mogę się spóźnić. Z psem sprawa wygląda zupełnie inaczej. Wystarczy trochę wyobraźni, by przełamać rutynę i zamiast „w prawo” podać psu komendę „w lewo” i wówczas zaczyna się przygoda przez nieznanymi ulice, zakręty, bramy, schody, by w końcu miękko wpłynąć na tak dobrze znaną mi ulicę Nowy Świat. Każdemu polecam taką podróż”.

Inna osoba poruszająca się z psem przewodnikiem powiedziała:

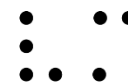
„Bryś jest dla mnie tak ważny, że nazywam go Brylantem. Z nim nawet metro nie straszne, ponieważ prowadzi po prostu brylantowo!”.

II. Kształtowanie pozytywnych postaw wobec osób z dysfunkcją wzroku

Wiedza społeczeństwa na temat możliwości i umiejętności osób z dysfunkcją wzroku oraz dostęp do usług, produktów, stanowisk pracy, awansu zawodowego i ofert licznych instytucji nie idą w parze ze wzrostem aktywności tej grupy niepełnosprawnych.

Dlatego też kolejnym, niezwykle ważnym celem, jaki stawia sobie Fundacja „Vis Maior” jest promowanie czynnego i równego udziału osób z dysfunkcją wzroku w różnych dziedzinach życia -społecznej, obywatelskiej, zawodowej, edukacyjnej, kulturalnej i sportowej. Jest on realizowany poprzez projekty, uczestnictwo w kampaniach społecznych i wystąpienia w mediach.

1. Projekt „Zobaczcie nas 2012”

Projekt „Zobaczcie nas 2012” został dofinansowany przez PFRON. Całkowity koszt realizacji wynosił 138,833,29.

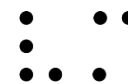
Celem projektu było promowanie różnych form aktywności osób niewidomych i słabowidzących oraz upowszechnianie pozytywnych postaw wobec nich. W ramach projektu przeprowadzono 500 lekcji w 68 placówkach edukacyjnych na różnych poziomach kształcenia. Wzięło w nich udział 10431 uczniów. Lekcje były prowadzone przez 18 edukatorów - osoby niewidome z odpowiednim wykształceniem oraz doświadczeniem. Pochodzili oni z terenu całej Polski, co pozwoliło dotrzeć do szkół znajdujących się na terenach dotąd nie objętych przez Fundację działaniami edukacyjnymi. Lekcje odbyły się m. in., w: Łodzi, Olsztynie, Poznaniu, Wrocławiu, Częstochowie, Jastrzębiu Zdrój, Gdyni, Bielsku-Białej, Kętrzynie. Na potrzeby zajęć zostały przygotowane konspekty dla młodszych i starszych uczniów.

Uczestnicy zajęć mogli dowiedzieć się w jaki sposób funkcjonują osoby niepełnosprawne wzrokowo (jak radzą sobie w życiu codziennym), zapoznać się z urządzeniami specjalistycznymi, którymi się posługują oraz zobaczyć jak pracuje pies przewodnik. Mogli również dowiedzieć się jak we właściwy sposób pomóc osobie niewidomej. Niezwykle ważne było to, że mieli możliwość doświadczenia bezwzrokowego funkcjonowania np. wykonania prostej czynności czy przejścia z białą laską z zawiązanymi oczami.

Po zakończeniu zajęć do wszystkich szkół biorących udział w projekcie została rozesłana ankieta ewaluacyjna. Praca edukatorów została oceniona bardzo wysoko. Dyrektorzy szkół podkreślali potrzebę prowadzenia tego typu lekcji w przyszłości.

Projekt zakładał również przeprowadzenie kampanii informacyjnej, skierowanej do firm i instytucji. W jej ramach przeprowadzono szkolenia dla pracowników placówek kulturalno-edukacyjnych oraz organizacji pozarządowych, którzy coraz częściej stykają się z osobami z dysfunkcją wzroku. Były to: Centrum Nauki Kopernik, Muzeum Pałac w Wilanowie, Ośrodek Pomocy Społecznej dzielnicy Żoliborz oraz Federacja Mazowia. Uczestniczyło w nich 60 osób. Szkolenia miały bardzo zindywidualizowany charakter. Były dostosowane do specyfiki i potrzeb danej instytucji. Ich uczestnicy, podobnie jak uczniowie szkół, zapoznali się ze sposobami funkcjonowania osób niewidomych i słabowidzących. Otrzymali wskazówki w jaki sposób dostosować ofertę i zaadaptować otoczenie do ich potrzeb.

Kolejnym elementem kampanii była akcja mailingowa skierowana do 500 firm i instytucji, których klientami są osoby niewidome, takich jak: urzędy marszałkowskie, urzędy wojewódzkie, urzędy pracy, ośrodki pomocy społecznej, banki, firmy ubezpieczeniowe. Wymienione instytucje otrzymały publikację

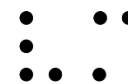

opracowaną w czasie trwania projektu. Zawierała ona: teksty informujące o prawach osób niewidomych, ze szczególnym uwzględnieniem spraw dotyczących ich zatrudnienia, formach składania oświadczeń woli oraz obecności psa przewodnika w przestrzeni publicznej. W publikacji znalazły się również artykuły mówiące o funkcjonowaniu osób niewidomych w życiu codziennym i środowisku pracy.

Możliwości przeprowadzenia zajęć dotyczących funkcjonowania osób niewidomych były ograniczone. Dlatego też za skuteczny sposób dotarcia do szerszego grona odbiorców uznano filmy edukacyjne. Zostały przygotowane cztery takie filmy. Pierwszy nosił tytuł „Nazywam się Pies... Pies Przewodnik” i dotyczył pracy psa przewodnika. Kolejny film „Niewidomy przechodzień” mówił o tym jak w bezpieczny sposób pomóc osobom niewidomym spotkanym na ulicy i jak się wobec nich zachować.

Osoby niepełnosprawne wzrokowo coraz częściej pojawiają się w urzędach i instytucjach. Ich pracownikom często brakuje wiedzy jak się w stosunku do nich zachować. Z myślą o nich przygotowany został Film „Niewidomi a finanse” nakręcony przy współpracy z bankiem BZ WBK, który udostępnił jedną ze swoich placówek. Jest w nim mowa o zasadach obsługi niewidomego klienta w banku. Jednak większość sytuacji przedstawionych w filmie jest wspólna dla relacji urzędnik/sprzedawca usług – niewidomy klient „technika pomaga. Niewidomi w XXI wieku” – z tego filmu można było dowiedzieć się w jaki sposób nowoczesne technologie pomagają osobom niewidomym w codziennym funkcjonowaniu. W czasie trwania projektu została rozbudowana strona internetowa Fundacji. Powstała na niej zakładka „Zobaczcie nas 2012”, w której zamieszczono wspomnianą wcześniej publikację, filmy, a także 20 artykułów zawierających porady tresera psów przewodników i weterynarza. Do chwili zakończenia realizacji projektu rozbudowaną stronę „Vis Maior” odwiedziło ponad 80.000 internautów.

Podsumowaniem projektu była ogólnopolska konferencja pt. „Mów do mnie. Słuchaj mnie. Zobacz nas”. Udział osób niewidomych w życiu społecznym i przestrzeni publicznej”, która odbyła się 5 grudnia. Została ona objęta patronatem przez: Rzecznika Praw Obywatelskich prof. Irenę Lipowicz, Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych min. Jarosława Dudę oraz Prezesa PFRON Wojciecha Skibę. Konferencja była skierowana przede wszystkim do urzędników oraz przedstawicieli instytucji, do których najczęściej trafiają osoby niewidome m. in. ośrodków pomocy społecznej, powiatowych centrów pomocy rodzinie, urzędów miasta, PFRON, a także muzeów, banków i Zarządu Transportu Miejskiego. Celem konferencji było pokazanie zasad funkcjonowania osób niewidomych w różnych dziedzinach życia społecznego, a także ich możliwości i kompetencji oraz problemów z jakimi się stykają. Chodziło o to, by skłonić jej uczestników do dialogu i przemyśleń. Większość wystąpień na konferencję zostało przygotowanych i zaprezentowanych przez pracowników i współpracowników Fundacji, którzy są osobami z dysfunkcją wzroku, co bardzo podnosiło wiarygodność przekazu. Zaproszeni goście zapoznali się z dziesięcioma opracowanymi przez Fundację zasadami pomagania osobom niewidomym, które omówiła Magdalena Raczyńska. Dowiedzieli się jak należy się zachować w

kontaktach z osobami z dysfunkcją wzroku i jak udzielić im pomocy w bezpieczny sposób. Odbył się również pokaz pracy psów przewodników. Joanna Witkowska opowiedziała o tym, w jaki sposób pomagają one osobom niewidomym i jak należy się zachować wobec tych, którzy korzystają z ich pomocy. Poruszono również kwestie dotyczące praw osób niewidomych posiadających psy przewodniki. O pracach legislacyjnych dotyczących obecności psów przewodników w przestrzeni publicznej mówiła prezes Fundacji Jolanta Kramarz. Konferencyjni goście mieli również szansę dowiedzieć się w jaki sposób nowoczesne technologie pomagają osobom niewidomym i słabowidzącym w codziennym życiu zarówno w domu, jak i w pracy. Zasady działania urzędów rehabilitacyjnych omówił Jacek Zadrozny, zajmujący się na co dzień m. in. Dostosowywaniem stron internetowych do potrzeb osób z dysfunkcją wzroku.

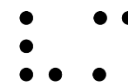
Podczas konferencji zwrócono również uwagę na sprawy związane z równym dostępem klientów z dysfunkcją wzroku do dóbr i usług bankowych. Wyniki badań przeprowadzonych wśród uczestników zrealizowanego przez fundację „Vis Maior” projektu „Pieniądze oraz usługi bankowe wczoraj, dziś i jutro” zaprezentowały Magdalena Raczyńska i Anna Baranowska. W oparciu o nie przedstawiły one rekomendacje odnośnie poprawy dostępności usług bankowych dla osób z dysfunkcją wzroku.

Ze względu na większe możliwości kształcenia się i zdobycia pracy do Warszawy przyjeżdża co raz więcej osób niewidomych. Na co dzień korzystają one ze środków komunikacji miejskiej. Anna Miętus zaprezentowała uczestnikom konferencji wyniki przeprowadzonej, wśród beneficjentów Fundacji ankiety, dotyczącej udogodnień i utrudnień w korzystaniu ze środków transportu miejskiego. Zostały one wcześniej przekazane do Zarządu Transportu Miejskiego, gdzie spotkały się z życzliwym przyjęciem.

Przedstawicielka GFK Polonia Julia Sapocińska zaprezentowała wyniki badania typu omnibus przeprowadzonego przez tę instytucję, w ramach projektu, na tysiącu losowo wybranych osób z terenu całej Polski. Miało ono na celu poznanie poziomu wiedzy społeczeństwa nt. zasad funkcjonowania osób niepełnosprawnych wzrokowo w poszczególnych dziedzinach życia. Wykazało, że wiedza społeczeństwa jest niewątpliwie większa niż dziesięć lat temu. Jednak w sferze podnoszenia świadomości nt. funkcjonowania osób niewidomych jest jeszcze wiele do zrobienia.

Zaproszeni na konferencję goście otrzymali do wypełnienia ankietę, która polegała na dokończeniu zdania: „Niewidomy jest...”. Dzięki temu udało się uzyskać cenne informacje dotyczące sposobu postrzegania osób niewidomych.

Podczas konferencji po raz pierwszy zaprezentowano omówione wyżej filmy dotyczące funkcjonowania osób niewidomych i słabowidzących w różnych dziedzinach życia.

Jej uczestnicy mogli również zapoznać się ze specjalistycznymi urządzeniami pomagającymi osobom niewidomym w życiu codziennym. Mieli również możliwość doświadczenia bezwzrokowego funkcjonowania.

Tematyka poruszana na konferencji wzbudziła żywe zainteresowanie o czym świadczy fakt, iż urzędy i instytucje, do których skierowane było zaproszenie, nie zlekcewały go. Ich przedstawiciele nie bali się wziąć udziału w dyskusji i zadawać pytań. To zaś dowodzi, że urzędy i instytucje coraz bardziej otwierają się na potrzeby osób niewidomych.

Dzięki realizacji tego typu projektów osoby widzące mają możliwość dowiedzenia się jak jest odbierany świat przez osoby niewidome i słabowidzące. Doświadczając bezwzrokowego funkcjonowania stają się bardziej wrażliwe i otwarte w stosunku do nich. Otrzymują rzetelną i praktyczną wiedzę oraz umiejętności po to, by brak elementarnych informacji na temat niewidomych przestał być przeszkodą w ich rozwoju. Poznają proste sposoby na skuteczną współpracę i integrację z nimi. Mają okazję przekonać się, że aktywna osoba niewidoma może w pełni uczestniczyć w życiu społecznym.

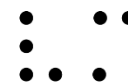
2. Wolontariat

Zaangażowanie wolontariuszy w działania fundacji pokazuje ich poparcie dla propagowanych przez nią wartości. Wielu prowadzonych przez nią działań nie dałoby się zrealizować bez ich pomocy.

W siedzibie organizacji prowadzone są szkolenia dla wolontariuszy, podczas których uczą się jak współpracować z osobą niewidomą. Mają też możliwość podniesienia swych umiejętności personalnych takich jak: rozpoznawanie mocnych i słabych stron, współpraca w zespole, jak być dobrym leaderem. W minionym roku odbyły się 3 tego typu szkolenia.

W działania „Vis Maior” zaangażowanych było 54 wolontariuszy. W celu ich pozyskania Fundacja współpracowała, z Centrum Myśli Jana Pawła II, Studenckim Biurem Wolontariatu na Akademii Pedagogiki Specjalnej, Akademią Wychowania Fizycznego oraz Uniwersytetem Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Na APS oraz AWF odbyły się spotkania informacyjne, na których studenci tych uczelni mogli dowiedzieć się na czym polega wolontariat w Fundacji „Vis Maior”.

Wolontariusze odgrywają Niezwykle ważną rolę we wspieraniu aktywności osób z dysfunkcją wzroku. Do „Vis Maior” niejednokrotnie zgłaszali się nawet bardzo samodzielni i aktywni niewidomi potrzebujący skorzystać z ich pomocy. Było im o wiele łatwiej dotrzeć w miejsce, którego nie znali, a nie mieli zbyt wiele czasu, aby się w nim odnaleźć. Pomoc była również bardzo przydatna podczas robienia zakupów, a także w urzędach, gdzie często trzeba wypełniać wiele formularzy. Wolontariusze byli również zaangażowani podczas organizowanych przez Fundację spotkań integracyjnych i okolicznościowych. Towarzyszyli jej beneficjentom podczas wyjść do muzeów i na kręgle. Ich pomoc

była również bardzo przydatna podczas realizacji projektu „Zobaczcie nas 2012”. Dzięki nim edukatorzy mogli sprawnie dotrzeć do szkół położonych w nieznanym przez nich miejscach. Rozwieszali również plakaty informujące o konferencji podsumowującej projekt. Brali udział w przygotowywaniu materiałów promocyjnych oraz ich dystrybucji. Podczas samej konferencji odpowiadali za obsługę recepcji, sprzętu nagłaśniającego i komputerowego, a także dokumentację fotograficzną całego wydarzenia. Na podobną pomoc ze strony wolontariuszy Fundacja mogła liczyć również podczas konferencji podsumowującej projekt „Pieniądze oraz usługi bankowe wczoraj, dziś i jutro”.

Organizacja jest prowadzona przez osoby z dysfunkcją wzroku. Dlatego też pomoc wolontariuszy bywa bardzo przydatna podczas prac biurowych. Dotyczy to zwłaszcza sytuacji, gdy chodzi o wypełnianie formularzy niedostępnych dla osób niewidomych, zadbanie o wizualną stronę materiałów informacyjnych, a także sprawne wypełnienie niektórych dokumentów.

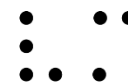
„Vis Maior” pozostaje w stałym kontakcie zarówno z wolontariuszami, jak i beneficjentami. Zbierane są również opinie obu stron nt. wzajemnej współpracy. Organizacji zależy na tym żeby jak najlepiej odpowiadać na potrzeby beneficjentów oraz wolontariuszy i zadbać o dobre relacje między nimi.

Doceniając wysiłek wolontariuszy Fundacja wystawia im rekomendację, które okazują się pomocne, zwłaszcza studentom starającym się o stypendia lub szukającym pracy.

3. Program CSR

W Polsce co raz bardziej popularna staje się idea społecznie odpowiedzialnego biznesu. Wiele firm wspiera działania organizacji pozarządowych. W 2011 roku Fundacja „Vis Maior” została objęta programem CSR przez firmę SAP Polska. W roku 2012 w ramach programu otrzymała 16,800 zł na szkolenie psów przewodników. Sap Polska angażuje się również w wolontariat pracowniczy, który staje się co raz bardziej popularny. Pracownicy tej firmy pomagali jako wolontariusze podczas konferencji podsumowującej projekt „Pieniądze oraz usługi bankowe wczoraj, dziś i jutro”, a także w czasie Parady Labradorów. Na ich pomoc mogli również liczyć beneficjenci fundacji potrzebujący dotrzeć w nieznanne miejsce, bądź zrobić zakupy. Wolontariusze z SAP wyrazili chęć uczestnictwa w szkoleniach dotyczących sposobów pomagania osobom niewidomym i współpracy z nimi.

Prezes Jolanta Kramarz oraz treserki Aleksandra Rusak i Monika Marcelewicz wzięły udział w spotkaniu z przedstawicielami firmy, podczas którego opowiedziały o szkoleniu psów przewodników i zaprezentowały ich pracę.

W ubiegłym roku „Vis Maior” została objęta działaniami csr przez Royal canin Polska, firmę będącą producentem karmy dla zwierząt. Zadeklarowała ona, podobnie jak SAP, chęć wspierania szkolenia psów przewodników. Prezes Fundacji Jolanta Kramarz, Joanna Witkowska oraz Monika Marcelewicz spotkały się z przedstawicielami firmy. W wyniku tego spotkania została zawarta umowa dotycząca współpracy przy organizacji akcji „Wspomagam szkolenie psa przewodnika”, w ramach której Royal Canin zobowiązała się do: przekazania 10000 zł na szkolenie jednego z psów o imieniu Wedel. Zgodnie z umową co miesiąc Fundacja dostarczała Royal Canin filmy oraz zdjęcia pokazujące nabywanie kolejnych umiejętności przez Wedla podczas kolejnych treningów. Przesyłane były również zdjęcia pokazujące go wraz z osobą niewidomą podczas pracy. Powstały teksty dotyczące historii i działalności Fundacji Vis Maior, a także zasad szkolenia oraz pracy psa przewodnika, które zostały umieszczone na profilu akcji na Facebooku. Royal Canin przeprowadziła na profilu nim quiz dotyczący wiedzy nt. psów przewodników. Pytania zostały przygotowane przez „Vis Maior”.

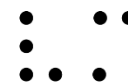
Podczas współpracy z Fundacją Royal Canin wykazała się dużą otwartością i zrozumieniem dla jej działań.

Obejmując fundację programem CSR SAP Polska oraz Royal Canin Polska przyczyniają się do promowania aktywności osób z dysfunkcją wzroku i upowszechniania pozytywnych postaw wobec nich. Pomagają również w propagowaniu Wiedzy nt. pracy psów przewodników i praw przysługujących osobom korzystającym z ich pomocy.

4. Program społeczny "Pomóżmy razem"

W 2011 roku Fundacja „Vis Maior” została objęta programem społecznym „Pomóżmy razem”, do którego należy 10 organizacji zajmujących się szkoleniem psów asystujących, przewodników, terapeutów i ratowników. Organizatorem jest firma Kimberly-Klark. Program ma na celu zwiększenie liczby pracujących w Polsce psów pomagających osobom niepełnosprawnym i ratujących życie. W jego ramach są organizowane wydarzenia takie jak: Parada Labradorów, pokazy umiejętności psów pracujących, plebiscyt na Psa Bohatera Roku, akcja "Miejsce przyjazne psom asystującym”.

26 sierpnia na Polu Mokotowskim odbyła się IV Parada Labradorów Velvet. Teren imprezy został podzielony na strefy tematyczne, w których poszczególne organizacje szkolące psy miały swoje stoiska. Osoby odwiedzające stoisko Fundacji „Vis Maior”, znajdujące się w strefie psa przewodnika, mogły dowiedzieć się jak pracuje pies przewodnik i jak należy się zachować spotykając osobę niewidomą korzystającą z jego pomocy. Przedstawiciele Niewidzialnej Wystawy umożliwili skorzystanie z

przygotowanego przez siebie toru przeszkód, dzięki czemu Jolanta Kramarz oraz Joanna Witkowska mogły pokazać jak pracują ich psy.

Przez cały czas na stoisku Fundacji był wyświetlany film dotyczący różnych form aktywności osób niewidomych poruszających się z psami przewodnikami. Wszyscy obecni na paradzie posiadacze psów mogli skorzystać z porady współpracującego z Fundacją weterynarza z gabinetu Uprzejmy Łoś.

Duże zainteresowanie wzbudziły również, prezentowane na stoisku, urządzenia pomagające osobom niewidomym i słabowidzącym w życiu codziennym oraz w pracy. Przedstawiciele Fundacji Emilia Roszczyk, Magdalena Raczyńska, Anna Baranowska chętnie odpowiadały na wszelkie pytania związane z funkcjonowaniem osób niewidomych i słabowidzących.

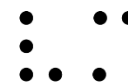
Przez cały czas imprezie towarzyszyły występy na scenie, na której prezentowały się poszczególne organizacje. Fundację „Vis Maior” reprezentowały Jolanta Kramarz, Joanna Witkowska oraz Magdalena Raczyńska, które opowiedziały o jej działaniach.

Przez cały czas trwania imprezy byli obecni przedstawiciele mediów, którzy odwiedzali poszczególne stoiska, w tym stoisko „Vis Maior”.

Włączając się w wymienione wyżej działania organizacja przyczynia się do budowania społecznej świadomości potrzeb osób niepełnosprawnych oraz propagowania wiedzy o tym jak ważną rolę odgrywają psy w życiu ludzi.

5. Współpraca z Fundacją św. Patryka

Fundacja im. św. Patryka jest organizacją non-profit, prowadzoną przez irlandzkich wolontariuszy mieszkających w Polsce. Wspiera finansowo polskie organizacje pozarządowe działające m. in. na rzecz osób niepełnosprawnych. W 2012 roku „Vis Maior” dołączyła do grona organizacji wspieranych przez Fundację im. Św. Patryka, która zdecydowała się przekazać 60000 zł na szkolenie dwóch psów przewodników o imionach Koral i Kruczek. Do końca ubiegłego roku organizacja otrzymała wsparcie w wysokości 7065,92 zł. Przedstawiciele obu fundacji pozostawali ze sobą w stałym kontakcie. Fundacja św. Patryka była na bieżąco informowana o postępach w szkoleniu psów. Otrzymywała zdjęcia pokazujące ich pracę. Nakręcono również krótki film z udziałem psów.

Przedstawiciele Fundacji św. Patryka wykazali się dużą otwartością i zrozumieniem dla prowadzonych przez Fundację „Vis Maior” działań, mających na celu wspieranie i promowanie aktywności osób poruszających się z psami przewodnikami. Projekty wspierające szkolenie psów są finansowane w trybie rocznym. Dlatego każde tego rodzaju wsparcie jest dla Fundacji bardzo ważne. Zapewnia ono ciągłość w szkoleniu psów i pozwala na skrócenie czasu oczekiwania na nie przez przyszłych właścicieli.

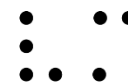
6. Wspieranie szkolenia psów przez szkołę nr 225 przy ul. Jana brożka

Niewątpliwym dowodem na to, że zajęcia edukacyjne prowadzone w szkołach, w ramach realizowanych przez Fundację projektów, przynoszą efekty jest fakt, iż uczniowie ze szkoły im. Józefa Gardeckiego postanowili przeprowadzić zbiórkę pieniędzy na szkolenie jednego z psów przewodników. Zebraną kwotę w wysokości 670 zł przekazały przedstawicielkom Fundacji Jolancie Kramarz, Joannie Witkowskiej i Annie Miętus, które odwiedziły szkołę i opowiedziały na czym polega praca psa przewodnika. Uczniowie urządzili również plebiscyt na imię psa. Zwyciężyło imię lili.

Tego typu inicjatywy są potwierdzeniem, że prowadzona przez Fundację działalność edukacyjna przynosi bardzo pozytywne skutki i powinna być kontynuowana.

7. Udział w projekcie „Inwestorzy społeczni”

Pracownicy Fundacji wzięli udział w projekcie „Inwestorzy Społeczni”, prowadzonym przez Fundację Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych. W ramach projektu przedstawiciele naszej organizacji uczestniczyli w sesjach zdjęciowych wykonanych przez Aleksandra Prugara – uznanego fotografa. Fotografie przedstawiały osoby niewidome w codziennych sytuacjach takich jak poruszanie się po mieście. Pokazywały również jak im pomagać. Nie zabrakło również zdjęć z psami przewodnikami.

W ten sposób materiał posłużył do zorganizowania wystawy również zatytułowanej „Inwestorzy Społeczni”. Prezentowała ona sylwetki osób z subregionu mazowieckiego, które prowadzą przedsiębiorstwa społeczne w formie stowarzyszeń, spółdzielni, fundacji, itd. Dzięki udziałowi w projekcie Fundacja mogła promować pozytywne postawy wobec osób niewidomych.

8. Uczestnictwo w konferencjach i innych wydarzeniach

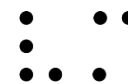
Fundacja czynnie uczestniczy w konferencjach oraz wydarzeniach organizowanych przez różne urzędy, instytucje i organizacje pozarządowe.

23 marca w kinie Atlantic w Warszawie odbyła się konferencja dotycząca konwencji ONZ o prawach osób n

iepełnosprawnych, zorganizowana przez biuro Rzecznika Praw Obywatelskich. Fundację „Vis Maior” reprezentowała prezes Jolanta Kramarz. Konferencja miała służyć pokazaniu zachodzących w Polsce zmian, mających wpływ na poprawę sytuacji osób niepełnosprawnych i podkreśleniu tego, jak ważne jest jej ratyfikowanie przez nasz kraj. Podczas wystąpień była mowa o tym, co w praktyce będzie oznaczało wprowadzenie konwencji w życie. miała również Miejsce prezentacja spotów przedstawiających scenki z życia osób z niepełnosprawnością. W jednym z nich wzięła udział Jolanta Kramarz.

28 marca w Pałacu Prezydenckim odbyła się konferencja pt. „Rola telewizji w przełamywaniu barier”. Fundację reprezentowały Jolanta Kramarz oraz Anna Miętus. Na konferencji wystąpili zarówno przedstawiciele organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niewidomych i niesłyszących, jak i Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, a także Doradca Prezydenta RP ds. osób niepełnosprawnych. Rozmawiano o tym, co zrobić żeby telewizja była dostępna dla osób niewidomych i niesłyszących. Zostały przedstawione rozwiązania w tym zakresie, wprowadzone w innych krajach Europy. Przedstawiciele organizacji pozarządowych mówili o oczekiwaniach osób niepełnosprawnych dotyczących odbioru programów telewizyjnych. Podkreślono rolę, jaką odgrywa telewizja w informowaniu społeczeństwa nt. osób z niepełnosprawnością. Przedstawiono również dotychczasowe i planowane działania TVP w zakresie udostępniania programów telewizyjnych osobom niepełnosprawnym.

Magdalena Raczyńska oraz Marta Pietrzykowska wzięły udział w konferencji zorganizowanej przez Stowarzyszenie Studentów Niepełnosprawnych Uniwersytetu Łódzkiego oraz władze tej uczelni, która odbyła się 30 marca w Centrum Szkoleniowo-Konferencyjnym Uniwersytetu Łódzkiego, zatytułowanej „Niezależne życie i pełne uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym. Czy jesteśmy na

dobrej drodze?”. Wygłosiły tam referat dotyczący zrealizowanego przez Fundację projektu „Pieniądze oraz usługi bankowe wczoraj, dziś i jutro”. Omówiły prowadzone w jego ramach działania oraz ich rezultaty. Wystąpienie spotkało się z dużym zainteresowaniem uczestników konferencji. Pomysł na przeprowadzenie warsztatów ekonomicznych został uznany za bardzo ciekawy i nowatorski. Wszyscy byli zgodni co do tego, że w kwestii dostępności usług bankowych dla osób niewidomych jest jeszcze dużo do zrobienia, aby mogły one stać się pełnoprawnymi klientami banków.

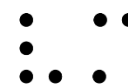
28 kwietnia w siedzibie Związku Banków Polskich odbyło się forum szkoleniowe dla przedstawicieli sektora bankowego. Wzięły w nim udział Jolanta Kramarz i Magdalena Raczyńska. Przedstawiły one wyniki badań, dotyczących dostępności bankowości elektronicznej dla osób niewidomych. Zaprezentowały również ofertę szkoleniową, skierowaną do pracowników banków, odnośnie dostosowania usług bankowych do potrzeb osób z dysfunkcją wzroku, a także zasad obsługi niewidomego klienta.

Efektom uczestnictwa w kwietniowym forum było ponowne zaproszenie do siedziby ZBP na spotkanie Rady Arbitra. Było ono poświęcone obsłudze klienta ze specjalnymi potrzebami. Obecne na nim Jolanta Kramarz, Magdalena Raczyńska oraz Anna Miętus omówiły działania Fundacji na rzecz równego dostępu osób z niepełnosprawnością wzrokową do dóbr i usług bankowych. Zaprezentowały listę rozwiązań, jakie banki mogłyby wprowadzić, żeby stać się bardziej przyjazne dla osób niewidomych i słabo widzących. Przedstawiły, podobnie jak podczas forum, ofertę szkoleniową dla pracowników banków.

Dowodem na to, że stanowisko Fundacji w sprawie dostępu osób niewidomych do usług bankowych zostało wzięte pod uwagę jest fakt, iż ZBP zwrócił się do niej z prośbą o pomoc w przygotowaniu rekomendacji dla pracowników banków odnośnie obsługi niewidomego klienta. Przygotowany przez „Vis Maior” rozdział stał się częścią publikacji poświęconej obsłudze klientów z różnymi niepełnosprawnościami.

Jolanta Kramarz i Anna Baranowska uczestniczyły w seminarium zorganizowanym przez Fundację Instytut Rozwoju Regionalnego, zatytułowanym „Bankowość dostępna dla wszystkich. Odbyło się ono 19 września na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu w ramach szóstego spotkania „Forum Dostępnej Cyberprzestrzeni”. Zajmuje się ono kwestiami zwiększenia dostępności środków przekazu elektronicznego (m.in. dla osób niepełnosprawnych, starszych), projektowania uniwersalnego stron WWW oraz przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu osób niepełnosprawnych w Polsce.

Jego celem jest wymiana wiedzy, doświadczeń i dobrych praktyk pomiędzy organizacjami pozarządowymi działającymi w tym obszarze oraz przekazywanie rekomendacji organom administracji. W związku z powyższym udział Fundacji „Vis Maior” w seminarium był bardzo uzasadniony. Jej

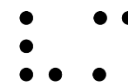

przedstawicielki omówiły projekt „Pieniądze oraz usługi bankowe wczoraj dziś i jutro”. Skupiły się przede wszystkim na wynikach przeprowadzonych podczas warsztatów ekonomicznych badań, mających na celu zebranie opinii ich uczestników nt. dostępności stron internetowych, bankomatów oraz terminali płatniczych dla osób niewidomych. Zaprezentowały również ich rekomendacje dotyczące zmian mogących umożliwić osobom niepełnosprawnym wzrokowo pełny dostęp do bankowości elektronicznej.

To, że Fundacja poświęciła tak wiele miejsca w swych ubiegłorocznych działaniach na sprawy związane z dostępem osób niewidomych do współczesnej bankowości świadczy o tym, że mimo pozytywnych zmian, jest w tej kwestii jeszcze wiele do zrobienia. „Vis Maior” zależy na tym, żeby doprowadzić do takiej sytuacji kiedy, jak powiedziała jedna z beneficjentek: „osoba niewidoma będzie wybierała bank nie ze względu na jego dostępność, ale na jego ofertę.”.

Fundacja stoi na stanowisku, że osoby z niepełnosprawnością wzroku powinny mieć więcej możliwości podejmowania zatrudnienia na otwartym rynku pracy. Dzięki postępowi w rozwoju techniki zyskują co raz lepszy dostęp do informacji i mogą, podobnie jak osoby widzące, być kompetentnymi i efektywnymi pracownikami. Dlatego też śledzi wszystko to, co dzieje się w kwestii zatrudniania osób niepełnosprawnych. Anna Miętus i Magdalena Raczyńska wzięły udział w konferencji zatytułowanej „Osoby niepełnosprawne jako kandydaci na wolne stanowiska w służbie cywilnej”, która odbyła się 4 lipca w Sali Kolumnowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. **Jej** celem było rozpowszechnienie informacji na temat przepisów dotyczących pierwszeństwa w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych oraz zasad naboru w służbie cywilnej. Zostały przedstawione ogólne kwestie dotyczące szans edukacyjnych i możliwości kariery zawodowej osób niepełnosprawnych. Poszczególne zagadnienia zaprezentowali przedstawiciela Szefa Służby Cywilnej oraz Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych. Było również miejsce na dyskusje i zadawanie pytań.

Organizacja podejmuje działania, mające na celu zwiększenie dostępu osób niewidomych do dóbr kultury. Popiera więc wszelkie inicjatywy, których celem jest dostosowanie oferty kulturalnej poszczególnych instytucji do ich potrzeb. Dlatego też przyjęła zaproszenie Fundacji Kultury bez Barier, która zorganizowała konferencję poświęconą dostępności kultury dla osób niepełnosprawnych. Odbyła się ona 3 września w galerii Zachęta. Fundację reprezentowała Magdalena Raczyńska. Podczas konferencji skupiono się na audiodeskrypcji. Rozmawiano o tym, co i w jaki sposób opisywać, by treści przekazywane w filmach, sztukach teatralnych, muzeach i galeriach były w pełni zrozumiałe dla niewidomych odbiorców. Każdy z przedstawicieli organizacji pozarządowych mógł zabrać głos i zadawać pytania. Konferencja była doskonałą okazją do wymiany doświadczeń i nawiązania kontaktów

między organizacjami, co dawało szansę na podjęcie wspólnych działań na rzecz zwiększenia dostępu osób niepełnosprawnych do dóbr kultury.

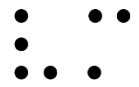
Bezpośrednim efektem konferencji było przygotowanie petycji, w której zostały zawarte postulaty dotyczące zwiększenia dostępności telewizji dla osób niepełnosprawnych. Została ona przekazana Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji. Wśród organizacji, które ją poparły, była również Fundacja „Vis Maior”.

6 i 7 grudnia miała miejsce międzynarodowa konferencja „REHA for the blind in Poland”, której organizatorem była Fundacja „Szansa dla Niewidomych”. Patronat honorowy nad nią objęła małżonka prezydenta RP Anna Komorowska. Osoby niewidome obecne na konferencji mogły zapoznać się z ofertą polskich i zagranicznych producentów sprzętu specjalistycznego. Swoje stoiska miały również organizacje pozarządowe, w tym Fundacja „Vis Maior” reprezentowana przez Annę Miętus, Emilię Roszczyk i Magdalenę Raczyńską. Odwiedzające je osoby mogły uzyskać informacje o organizacji i otrzymać materiały promocyjne. Stoisko „Vis Maior”, oprócz osób niewidomych i ich rodzin, odwiedzali również pracownicy różnych instytucji, organizacji pozarządowych oraz placówek edukacyjnych, w których co raz częściej pojawiają się osoby z dysfunkcją wzroku. Przedstawiciele Fundacji biorą udział w różnego rodzaju wydarzeniach okolicznościowych. Jednym z nich był piknik, zorganizowany z okazji XIII dni integracji, przez Uniwersytet Przyrodniczo-humanistyczny w Siedlcach, który odbył się 30 maja. Każda z zaproszonych instytucji i organizacji pozarządowych, działających na rzecz osób z różnymi niepełnosprawnościami, miała tam swoje stoisko. Przy stoisku Fundacji „Vis Maior” Jolanta Kramarz, Joanna Witkowska, Anna Miętus i Magdalena Raczyńska opowiadały o działaniach Fundacji, o tym, w jaki sposób funkcjonują osoby niewidome i słabowidzące, a także prezentowały sprzęt pomagający im w życiu codziennym. Joanna Witkowska i Jolanta Kramarz pokazały na czym polega praca psa przewodnika. Anna miętus i Magdalena Raczyńska opowiedziały o tym, jak w bezpieczny i komfortowy sposób pomagać osobom niewidomym.

Wiedza społeczeństwa na temat pracy psa przewodnika i tego, jak należy zachować się wobec osoby niewidomej korzystającej z jego pomocy, jest wciąż zbyt mała. Doskonałą okazją do zaprezentowania umiejętności psa przewodnika był piknik rodzinny „S.O.S. dla misia”, który odbył się 15 września w parku Sadek. Został on zorganizowany przez urząd dzielnicy Ursynów.

Jolanta Kramarz zaprezentowała umiejętności swojego psa przewodnika i opowiedziała, w jaki sposób pomaga jej w poruszaniu się.

W minionym roku Fundacja nawiązała kontakt z Niewidzialną Wystawą. Jest to miejsce, gdzie osoby widzące mogą doświadczyć bezwzrokowego funkcjonowania, odwiedzając różne pomieszczenia, w których jest ciemno. „Vis Maior” przekazała pracownikom wystawy ulotki informujące o właściwych

sposobach pomagania osobom niewidomym oraz informacje o pracy psów przewodników. Niewidzialna Wystawa zaprosiła „Vis Maior” do udziału w obchodach światowego dnia białej laski, które odbyły się 15 października. Jolanta Kramarz, Joanna Witkowska, Emilia Roszczyk, Anna Baranowska, Magdalena Raczyńska oraz Anna Miętus wzięły udział w happeningu, który odbył się przy Metrze Centrum. Wydarzenie cieszyło się bardzo dużym zainteresowaniem ze strony przechodniów. Mogli oni przejść z zasłoniętymi oczami i białą laską przez przygotowany przez pracowników wystawy labirynt. Przedstawicielki fundacji rozdawały ulotki z zasadami pomagania osobom niewidomym i opowiadały o działaniach Fundacji. Na happeningu nie zabrakło również przedstawicieli mediów.

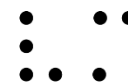
Uczestnictwo w tego typu wydarzeniach to doskonała okazja do promowania wiedzy nt. osób niewidomych oraz pracy psów przewodników. Dzięki współpracy z Niewidzialną Wystawą informacje o działaniach Fundacji mogły dotrzeć do większej grupy odbiorców.

Fundacja uczestniczy również w uroczystościach państwowych. Jolanta Kramarz oraz Anna Miętus wzięły udział w obchodach dwudziestej trzeciej rocznicy pierwszych częściowo wolnych wyborów do parlamentu, które odbyły się 4 czerwca w Pałacu Prezydenckim. Tego typu wydarzenia są doskonałą okazją do spotkania się z przedstawicielami innych organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych, a także urzędników, mających wpływ na podejmowanie decyzji w ich sprawach.

6 września w Pałacu Prezydenckim odbyła się uroczystość związana z ratyfikacją przez Polskę Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych. Podpis na dokumencie złożył prezydent RP Bronisław Komorowski. Na uroczystości byli obecni przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych z całego kraju. Podczas uroczystości zostały zaprezentowane spoty telewizyjne, mówiące o prawach osób niepełnosprawnych, przygotowane i pokazane w telewizji publicznej w ciągu ostatnich dziesięciu lat. Miał miejsce również panel dyskusyjny poświęcony sytuacji osób niepełnosprawnych w Polsce i przestrzeganiu ich praw. Podczas tej uroczystości fundację reprezentowała Magdalena Raczyńska.

Czynne uczestnictwo „Vis Maior” w tego typu konferencjach, pozwala jej na zabieranie głosu w sprawach ważnych dla osób z dysfunkcją wzroku. Fundacja pełni więc rolę opiniodawczą, a tym samym należy do grona organizacji, działających na rzecz osób niepełnosprawnych, z którymi instytucje, podejmujące decyzje w ich sprawach, zaczynają się liczyć.

Udział w konferencjach, piknikach i różnego rodzaju uroczystościach jest doskonałą okazją do propagowania wiedzy nt. osób niewidomych i przyczynia się do kształtowania pozytywnych postaw wobec nich.

9. Współpraca z Muzeum Pałac w Wilanowie

Fundacja „Vis Maior” jest otwarta na współpracę z instytucjami gotowymi wychodzić na przeciw potrzebom osób z dysfunkcją wzroku.

W ubiegłym roku muzeum Pałac w Wilanowie zwróciło się do niej o pomoc w dostosowaniu jego oferty do ich potrzeb. Anna Miętus, Jolanta Kramarz oraz Magdalena Raczyńska wzięły, wraz z uczniami jednej z warszawskich szkół, udział w lekcji poświęconej czasom Króla Jana III Sobieskiego. Wizyta ta miała na celu poznanie oferty edukacyjnej muzeum po to, by jak najlepiej dostosować ją do potrzeb osób niewidomych i słabowidzących.

3 grudnia Emilia Roszczyk, Anna Miętus oraz Magdalena Raczyńska, wraz z grupą beneficjentów, odwiedziły wystawę, zorganizowaną z okazji światowego dnia osób niepełnosprawnych, poświęconą siedemnastowiecznej Polsce. Udział w wystawie okazał się również bardzo pomocny w pracach nad dostosowaniem scenariuszy zajęć do potrzeb osób z dysfunkcją wzroku, które Fundacja rozpoczęła w ubiegłym roku.

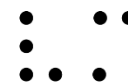
„Vis Maior” przeprowadziła dla pracowników muzeum dwa szkolenia z zakresu współpracy z osobami niewidomymi oraz sposobów dostosowania oferty tej instytucji do ich potrzeb.

Współpraca pomiędzy Fundacją a muzeum układała się pomyślnie. Jego pracownicy wykazali się dużą życzliwością i otwartością na potrzeby osób niewidomych. Muzeum Pałac w Wilanowie to kolejna, po Centrum Nauki Kopernik i Domu Spotkań z Historią instytucja, która przy wsparciu „Vis Maior” otworzyła się na osoby niepełnosprawne i dostrzegła realną potrzebę zaoferowania im czegoś, z czego będą mogli w pełni skorzystać.

III. Przeciwdziałanie dyskryminacji

Fundacja „Vis Maior” angażuje się we wszelkie działania mające na celu zmianę przepisów, które niejednokrotnie ograniczają niezależność osób niepełnosprawnych. Walczy również o to, by obowiązujące prawo było przestrzegane. Działa także na rzecz równego dostępu niewidomych i słabowidzących do dóbr i usług.

Jest członkiem Koalicji na Rzecz Równych Szans skupiającej organizacje pozarządowe oraz inne podmioty społeczeństwa obywatelskiego podejmujące działania na rzecz funkcjonowania skutecznego prawa antydyskryminacyjnego. Należy również do Koalicji Sprawna Demokracja, Koalicji na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością oraz Federacji Mazowia. Uczestniczy w pracach Komisji Dialogu Społecznego ds. Niepełnosprawności w Warszawie.

1. Prawa osób poruszających się z psami przewodnikami

Fundacja „Vis Maior:” przyczyniła się do Nowelizacji Ustawy „o Zatrudnianiu i Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych” oraz wejścia w życie rozporządzenia, umożliwiającego niewidomym wchodzenie z psami przewodnikami do obiektów użyteczności publicznej. Był to niezwykle ważny krok na drodze do zawodowej i społecznej integracji osób niepełnosprawnych. Umożliwienie niewidomym wchodzenia z psami przewodnikami do obiektów użyteczności publicznej pozwoliło im aktywniej uczestniczyć w życiu społecznym, kulturalnym i zawodowym. Jednak, mimo obowiązującego prawa, do fundacji docierają sygnały o jego nie przestrzeganiu. Osoby, poruszające się przy pomocy psów przewodników, nadal mają trudności przy wchodzeniu do restauracji, teatrów, supermarketów itp. W ubiegłym roku Fundacja interweniowała w tego typu sprawach informując o obowiązujących przepisach. Wiele miejsca poświęcała tej tematyce również podczas wystąpień w mediach.

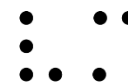
W październiku i listopadzie 2012 roku Jolanta Kramarz oraz Joanna Witkowska brały udział w pracach sejmowych dotyczących nowelizacji ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Nowelizacja weszła w życie z dniem 1 lutego 2013 r. i dotyczyła zniesienia ograniczeń w zakresie wstępu osób niepełnosprawnych z psami asystującymi do parków narodowych i rezerwatów przyrody, jak również na plaże i kąpieliska.

2. Uznawanie podpisu osoby niewidomej

Od 2010 roku osoba z dysfunkcją wzroku może wprawdzie samodzielnie składać oświadczenia woli, ale ciągle urzędnikom i pracownikom poszczególnych instytucji brakuje wiedzy na ten temat. Nie honorowanie podpisu osoby niewidomej jest hamowaniem jej aktywności. W znacznym stopniu utrudnia jej to swobodne podejmowanie decyzji. Jedną z najczęściej wymienianych przez osoby niewidome instytucji, w których napotykają wiele trudności w związku z podpisem, są banki. Dotyczy to w szczególności sytuacji kiedy chcą zaciągnąć kredyt.

Banki, zasłaniając się wewnętrznymi przepisami, stawiają wymóg posiadania przez niewidomego klienta, na czas zawierania umowy kredytowej, pełnomocnika lub obecności osoby zaufanej. Często nie przemawia do nich argument iż obowiązujące w Polsce prawo nie nakłada na osobę niewidomą konieczności posiadania pełnomocnika. Jest to jej dobrowolna decyzja. Kwestie, związane z nieuznawaniem podpisu osoby niewidomej, Fundacja poruszała podczas spotkań z przedstawicielami instytucji, z którymi współpracuje, konferencji oraz wystąpień w mediach. Sprawie tej poświęcono

również dużo miejsca w związku z realizacją projektu „Pieniądze oraz usługi bankowe, wczoraj, dziś i jutro”.

3. Udział w Mazowieckim Forum Inicjatyw Pozarządowych

Fundacja „Vis Maior” jest prowadzona przez osoby niewidome i słabowidzące. Dlatego też doskonale zdają one sobie sprawę z trudności, z jakimi mogą się zetknąć osoby niepełnosprawne pojawiające się w organizacjach pozarządowych oraz urzędach i z jakimi rodzajami dyskryminacji mogą się zetknąć. Pracownicy fundacji aktywnie uczestniczą w spotkaniach, podczas których poruszana jest ta problematyka.

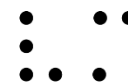
9 listopada odbyło się, zorganizowane przez Federację Mazowia, Mazowieckie Forum Inicjatyw Pozarządowych. Przedstawicielki fundacji Emilia Roszczyk, Anna Miętus, Joanna Witkowska oraz Magdalena Raczyńska wzięły udział w panelu zatytułowanym „Dostępny sektor – organizacja otwarta na osoby z niepełnosprawnością”. Dotyczył on obecności osób z niepełnosprawnością wzroku, słuchu oraz ruchową w organizacjach pozarządowych zarówno w charakterze pracowników, jak i beneficjentów. Część poświęconą problematyce osób niewidomych poprowadziła Magdalena Raczyńska. Warsztaty miały formę otwartej dyskusji. Rozmawiano o tym, co sprawia ludziom trudność w kontaktach z osobami niepełnosprawnymi i jakie obawy mogą mieć przed ich zatrudnieniem. Próbowano również odpowiedzieć na pytanie jakie bariery może napotkać osoba z daną niepełnosprawnością w instytucjach i organizacjach reprezentowanych przez uczestników panelu. Mieli oni możliwość wczucia się w sytuację osoby z daną niepełnosprawnością, wykonując kilka ćwiczeń.

Warsztaty pokazały, że istnieje wiele obaw odnośnie nawiązywania kontaktów z osobami niepełnosprawnymi. Optymistyczne jest jednak to, że uczestnicy nie bali się zadawać pytań i starali się dowiedzieć jak najwięcej NT. ich funkcjonowania zarówno w życiu codziennym, jak i w pracy.

IV Nagrody i wyróżnienia

8 maja ubiegłego roku . w Warszawie odbyła się dziesiąta edycja konkursu "Lady Disabled" (Dama Niepełnosprawna). Tytuł ten jest przyznawany kobietom, które przewyciężając własną niepełnosprawność, żyją aktywnie, a także działają na rzecz innych osób.

Pomysłodawcą inicjatywy jest Poseł Marek Plura, który również jest osobą niepełnosprawną. Ubiegłoroczna edycja konkursu, została opatrzona imieniem Krystyny Bochenek. Patronat nad nią objęła Marszałek Sejmu Ewa Kopacz.

Która w Sali Kolumnowej Sejmu RP wręczyła nagrody sześciu laureatkom. Jedną z nich była prezes Fundacji „Vis Maior” Jolanta Kramarz. Otrzymała ona honorową statuetkę Lady D za szczególną aktywność społeczną. Została doceniona za dziesięć lat wspierania osób z dysfunkcją wzroku poprzez zachęcanie ich do aktywnego życia. Fakt iż władze naszego kraju wspierają tego typu inicjatywy dowodzi, że co raz bardziej liczą się z tym, co sami niepełnosprawni mają do powiedzenia w swoich sprawach. Świadczy to również o otwartości na dialog z nimi, a także chęci podejmowania wspólnych działań na rzecz poprawy ich sytuacji w różnych dziedzinach życia.

W minionym roku Fundacja wzięła udział w VII edycji konkursu Lodołamacze, organizowanego przez Polską Organizację Pracodawców Osób Niepełnosprawnych. Jego ideą jest nagradzanie pracodawców otwartych na zatrudnienie osób z niepełnosprawnością, dostrzegających sens i konieczność aktywizacji zawodowej oraz społecznej tej grupy. Konkurs ma na celu wyróżnianie pracodawców, a także promowanie osób i instytucji działających na rzecz aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego. Patronat nad konkursem objęła małżonka prezydenta RP Anna Komorowska.

Fundacja znalazła się w gronie laureatów mazowieckiego etapu konkursu. Otrzymała II miejsce w kategorii „Pracodawca Nieprzedsiębiorca”. W uroczystości wręczenia statuetek lodołamaczy, która odbyła się 6 września, wzięły udział prezes Jolanta Kramarz oraz Anna Baranowska.

Konkurs Lodołamacze to jedno z największych wydarzeń w kraju promujących ideę zatrudniania osób niepełnosprawnych i wrażliwość społeczną.

Dlatego też udział w tego typu konkursach jest dla fundacji bardzo ważny. Podczas takich wydarzeń niezwykle istotną rolę w informowaniu społeczeństwa NT. osób niepełnosprawnych, ich potencjału i możliwości, pełnią media. Za ich pośrednictwem o działaniach organizacji może dowiadywać się co raz więcej osób. Dotyczy to zarówno osób niewidomych, jak i przedstawicieli instytucji mogących w przyszłości nawiązać z nią współpracę.

V Obecność w mediach

Fundacja „Vis Maior” dba o dobre kontakty z mediami. W jej odczuciu odgrywają one niezwykle ważną rolę w kreowaniu pozytywnego wizerunku osób niewidomych i słabo widzących, promowania ich aktywności, a także obalaniu stereotypów na ich temat.

W minionym roku informacje o prowadzonych przez „Vis Maior” działaniach pojawiały się zarówno w mediach krajowych, jak i lokalnych takich jak:

„Słowo Podlasia”

„Gazeta Rybnicka”

„Chwila dla Ciebie”

Radio Kampus

Radio Plus

Radio Tok.fm

Radio Warszawa

Program Pierwszy Polskiego Radia

Program Czwarty Polskiego Radia

TVP Info

Telewizja TVN

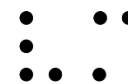
Więcej informacji nt. wystąpień przedstawicieli Fundacji w wyżej wymienionych mediach i niektóre artykuły oraz nagrania są dostępne na stronie organizacji www.fundacjavismaior.pl.

VI. Pracownicy Fundacji

Wszyscy pracownicy fundacji „Vis Maior” posiadają orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

Jolanta Kramarz – psycholog - prezes Fundacji – cały etat. Kierowanie pracą Fundacji i inicjowanie jej działań. Nawiązywanie kontaktów z organizacjami i instytucjami, które realizują cele podobnego tych, jakie stawia sobie „Vis Maior”. Udział w tworzeniu, pisaniu i realizacji projektów. Podejmowanie decyzji o zatrudnianiu nowych pracowników

Anna Miętus – pedagog –cały etat Koordynowanie Prac organizacyjnych, związanych z wydarzeniami w Fundacji. Tworzenie umów z pracownikami i współpracownikami Fundacji. Udział w tworzeniu, pisaniu i realizacji projektów, w tym edukacyjnych, a także praca nad ich sprawozdawczością. Utrzymywanie kontaktu z opiekunami projektów w instytucjach grantodawczych.

Magdalena Raczyńska – specjalista ds. marketingu – członek zarządu - cały etat

Nawiązywanie oraz utrzymywanie kontaktów z firmami, i instytucjami, z którymi współpracuje Fundacja. Nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów z mediami. Promowanie działań Fundacji. Koordynowanie wolontariatu.

Emilia Roszczyk – tyflopedagog –cały etat.

Tworzenie kulturalnej i sportowej oferty fundacji. Utrzymywanie kontaktów z przedstawicielami placówek kulturalnych i sportowych. Organizacja oraz czuwanie nad przebiegiem spotkań integracyjnych dla beneficjentów fundacji. Informowanie beneficjentów fundacji o jej ofercie za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Joanna Witkowska – redaktor strony internetowej –cały etat.

Tworzenie tekstów na stronę internetową Fundacji. Umieszczanie tekstów na stronie. Opieka nad pocztą elektroniczną biura Fundacji.

Alan Witulski –pracownik gospodarczy – cały etat

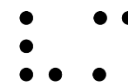
Utrzymywanie porządku i czystości w biurze Fundacji

Anna Wietecha – redaktor strony internetowej – cały etat (do marca).

Czuwanie nad rozbudową strony internetowej Fundacji pod względem merytorycznym. Tworzenie tekstów na stronę. Korekta tekstów.

Marcin Zieliński – pracownik biurowy– cały etat (do października).

Opieka nad stroną internetową Fundacji. Czuwanie nad tworzeniem oprawy graficznej, materiałów promocyjnych Fundacji. Czuwanie nad sprawnym funkcjonowaniem urządzeń teleinformatycznych w biurze Fundacji.

Sebastian Grzywacz – foundriser – cały etat (do września).

Poszukiwanie potencjalnych darczyńców oraz sponsorów. Budowanie relacji z darczyńcami i sponsorami. Przygotowywanie planów oraz indywidualnych propozycji współpracy dopasowanych do potrzeb i specyfiki poszczególnych darczyńców i sponsorów.

VII Uczestnictwo w szkoleniach i konsultacjach

Fundacja „Vis Maior” dba o podnoszenie kwalifikacji swoich pracowników. W minionym roku uczestniczyli oni w szkoleniach z zakresu sprawozdawczości w organizacjach pozarządowych, pisania projektów oraz skutecznej komunikacji, zorganizowanych przez Federację Mazowsza w ramach projektu „Budujemy współpracę na Mazowszu”. „Vis Maior” korzystała również z konsultacji, prowadzonych w ramach projektu, udzielanych przez specjalistę zajmującego się zagadnieniami dotyczącymi promowania działań organizacji pozarządowych i kreowania ich wizerunku.

W ubiegłym roku Fundacja została objęta projektem Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej, (OWES) prowadzonym przez Fundację Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych.

W ramach tego projektu Fundacja korzystała z konsultacji prawnych. Dzięki nim udało się przygotować nowe wzory umów o pracę, umów przekazania psa przewodnika, porozumień z wolontariuszami, a także otrzymać porady w zakresie prawa pracy i prawa autorskiego.

Fundacja skorzystała również, w ramach tego projektu, ze wsparcia specjalistów z dziedziny public relations. Pomogli oni w przebudowie strony internetowej tzn. w uporządkowaniu znajdujących się na niej treści w taki sposób, żeby były one jeszcze bardziej czytelne dla poszczególnych grup odbiorców jej działań. W przebudowie strony internetowej, pod względem technicznym, pomogła Spółka laudio, zajmująca się zwiększaniem dostępności, dla osób niewidomych, treści zawartych na ulotkach z lekami, instrukcjach obsługi urządzeń, itp.

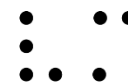
Z pewnością udział organizacji we wspomnianych projektach w znacznym stopniu przyczynił się do rozwoju jej działalności, tak od strony marketingowej jak i prawnej.

Wiedza, zdobyta podczas szkoleń i konsultacji, pozwoliła pracownikom organizacji na sprawniejsze zarządzanie fundacją. Ułatwiła również prowadzenie skuteczniejszej promocji jej działań. Pracownicy Fundacji byli postrzegani jako profesjonaliści, dzięki czemu stawali się bardziej wiarygodni wśród współpracujących z nią organizacji i instytucji.

VIII. Dane finansowe

Fundacja „Vis Maior” jest organizacją pożytku publicznego

ul. Cieszkowskiego 1/3 lokal 75, 01-636 Warszawa | KRS: 0000136590 | NIP: 525 225 35 42 | REGON: 015278749-00017
Nr konta: 95 1500 1126 1211 2008 8380 0000

1. opis prowadzonej działalności nieodpłatnej pożytku publicznego, jej zasięg terytorialny oraz przedmiot, wraz z kodem PKD 91.33.Z. Działalność pozostałych organizacji członkowskich, gdzie indziej niesklasyfikowana.

Prowadzona przez fundację w ubiegłym roku działalność miała charakter ogólnopolski. W jej zakres wchodziło:

- podejmowanie działań promocyjnych na rzecz integracji społecznej osób z dysfunkcją wzroku za pośrednictwem środków masowego przekazu (udział w audycjach radiowych i programach telewizyjnych poświęconych tematyce osób niepełnosprawnych)

Oraz prowadzenie szkoleń poświęconych współpracy z osobami niepełnosprawnymi wzrokowo skierowanych do uczniów szkół podstawowych, ponadpodstawowych i wyższych, pracowników administracji publicznej, a także firm i instytucji

- Organizowanie szkoleń i warsztatów skierowanych do osób z dysfunkcją wzroku - - szkolenie, przyszłych właścicieli psów przewodników, ich bliskich i wolontariuszy, a także przygotowywanie do pracy psów przewodników

- promowanie aktywności osób niewidomych korzystających z pomocy psów przewodników

- Monitorowanie działań organów władzy publicznej poprzez współpracę z nimi w zakresie realizacji praw osób niepełnosprawnych i ochrony ich interesów.

2. opis prowadzonej działalności odpłatnej pożytku publicznego i działalności gospodarczej, jej zasięg terytorialny oraz przedmiot, wraz z kodem PKD

Fundacja nie prowadzi działalności gospodarczej. W ubiegłym roku nie prowadziła działalności odpłatnej.

3. Informacje o wysokości uzyskanych przychodów w kwocie **701 518,67zł**, z wyodrębnieniem ich źródeł, w tym:

a) z działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego – **nie dotyczy**

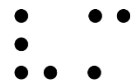
b) z działalności gospodarczej - **nie dotyczy**

c) z działalności finansowej – **nie dotyczy**

d) z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych (w tym zryczałtowanego podatku dochodowego od niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne) – **24 469,60zł**

e) z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych (w tym zryczałtowanego podatku dochodowego od niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne) uzyskanych w latach poprzednich, dotychczas niewydatkowanych - **Fundacja nie posiada niewydatkowanych środków.**

f) ze środków pochodzących ze źródeł publicznych, w tym: ze środków europejskich – **nie dotyczy**

g) środki ze źródeł publicznych, w tym z budżetu państwa, środków budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z dotacji z funduszy celowych, - **544 206,03zł w tym**

- **PFRON – 283 917,80**
- **Urząd Marszałkowski – 57 623,00**
- **PFRON-SOD – 202 665,23**

h) ze środków pochodzących ze źródeł prywatnych, w tym:

- składki członkowskie - **brak,**

- spadki - **brak,**

- zapisy - **brak,**

- środków pochodzących z ofiarności publicznej, z wpływów z majątku, nawiązek sądowych i świadczeń pieniężnych – **66 773,25w tym:**

- - darowizny – **65 970,25**
- - zbiórka publiczna – **803,00**

- przychody operacyjne – **65 740,29**

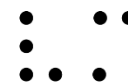
- z innych źródeł przychodów – **329,50**

4. informacje dotyczące wyniku prowadzonej działalności odpłatnej pożytku publicznego lub działalności gospodarczej – **nie dotyczy**

5. informacje o sposobie wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych (w tym zryczałtowanego podatku dochodowego od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne), w tym o wysokości wydatkowanej kwoty i działaniach, na które zostały wydatkowane, jak również o celach szczegółowych

wskazanych przez podatnika podatku dochodowego od osób fizycznych, na które organizacja wydatkowała środki pochodzące z 1% podatku – **na działania rehabilitacyjne osób niepełnosprawnych zapisane w statucie.**

6. informacje o poniesionych kosztach na:

- a) działalność pożytku publicznego z podziałem na działalność odpłatną i nieodpłatną – **nie dotyczy**
- b) działalność gospodarczą – **nie dotyczy**
- c) koszty administracyjne organizacji (w tym zużycie materiałów i energii, usługi obce, podatki i opłaty, wynagrodzenia oraz ubezpieczenia i inne świadczenia, amortyzację) –**693 031,16 w tym:**
- **zużycie materiałów i energii – 91 640,26**
  - **usługi obce - 54 111,91**
  - **podatki i opłaty - 288,00**
  - **wynagrodzenia - 501 692,85**
  - **ubezpieczenia społeczne - 45 020,14**
  - **amortyzacja - 0,00**
  - **pozostałe koszty - 278,00**

d) kampanię informacyjną lub reklamową związaną z pozyskiwaniem środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych. **W ubiegłym roku fundacja nie wydatkowała środków na ten cel.** Kampanię informacyjną prowadzono za pośrednictwem Internetu. Informacje były zamieszczane na portalach internetowych zajmujących się tematyką dotyczącą osób niepełnosprawnych. Rozsyłano je również drogą mailową (maile do firm i instytucji współpracujących z fundacją), a także poprzez newslettera. Przedstawiciele „Vis Maior” często gościli w mediach i przy tej okazji informowali o możliwości przekazania 1% podatku.

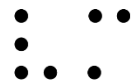
e) inne cele- nie dotyczy

7. Informacje o korzystaniu z uprawnień do:

- a) zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych, podatku od nieruchomości, podatku od czynności cywilnoprawnych, opłaty skarbowej, opłat sądowych lub innych zwolnień – **Fundacja korzysta ze zwolnień PDOP oraz opłaty skarbowej**
- b) nieodpłatnego informowania przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji o prowadzonej przez organizację działalności pożytku publicznego – **nie dotyczy**
- c) nabywania na szczególnych zasadach prawa własności lub prawa użytkowania wieczystego nieruchomości z zasobu Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego, a także do zawierania umów użytkowania, najmu, dzierżawy lub użyczenia w odniesieniu do tych nieruchomości- **nie dotyczy**

8. Dane o:

a) liczbie pracowników, przeciętnym miesięcznym zatrudnieniu na podstawie stosunku pracy w przeliczeniu na etaty – **8,33**;

liczbie członków i wolontariuszy wykonujących świadczenia na rzecz organizacji oraz liczbie osób świadczących usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej – **59 osoby** z tyt. umowy cywilnoprawnej + wolontariusze **54 osoby**

b) dane o wydatkach na wynagrodzenia:

- łącznej kwocie wynagrodzeń brutto wypłaconych przez organizację pracownikom, z podziałem na wynagrodzenie zasadnicze – **185 740,35**;
- nagrody-brak,
- premie i inne świadczenia-brak,
- wynagrodzenia na podstawie umów cywilnoprawnych – **315 952,50**

c) łącznej kwocie wynagrodzeń brutto wypłaconych przez organizację pracownikom oraz osobom świadczącym usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej, w związku z prowadzoną działalnością pożytku publicznego, w tym działalnością

odpłatną i działalnością nieodpłatną – **nie dotyczy**

d) łącznej kwocie wynagrodzeń brutto wypłaconych przez organizację pracownikom oraz osobom świadczącym usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej, w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą – **nie dotyczy**

e) wysokości przeciętnego oraz najwyższego miesięcznego wynagrodzenia wypłaconego członkom organu zarządzającego i innych organów organizacji, wliczając wynagrodzenie zasadnicze, nagrody, premie i inne świadczenia oraz umowy cywilnoprawne – **nie dotyczy**

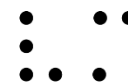
f) wysokości przeciętnego oraz najwyższego miesięcznego wynagrodzenia wypłaconego pracownikom organizacji, wliczając wynagrodzenie zasadnicze, nagrody, premie i inne świadczenia, oraz osobom świadczącym usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej – **przeciętne wynagrodzenie wypłacone pracownikom organizacji wynosi 2202,08zł; najwyższe miesięczne wynagrodzenie wynosi 2618,10 zł.**

g) udzielonych przez organizację pożyczkach pieniężnych, ze wskazaniem ich wysokości, z podaniem podstawy statutowej ich udzielenia – **nie dotyczy**

9. Informacje o działalności zleconej organizacji przez organy administracji samorządowej i rządowej, z podaniem nazwy zadania i wysokości otrzymanej kwoty dotacji – **nie dotyczy**

10. informacje o zrealizowanych zamówieniach publicznych, z podaniem rodzaju zamówienia i otrzymanej kwoty na jego realizację – **nie dotyczy**

11. informacje uzupełniające dotyczące w szczególności:

a) spółek, z podaniem ich nazw i siedzib, w których organizacja pożytku publicznego posiada co najmniej 20% udziałów lub akcji w kapitale zakładowym lub co najmniej 20% ogólnej liczby głosów w organie stanowiącym spółki – **nie dotyczy**

b) fundacji, których organizacja pożytku publicznego jest fundatorem. Fundacja „Vis Maior” jest fundatorem, istniejącej od ubiegłego roku, Fundacji “Pies Przewodnik” o numerze KRS 0000378829, działającej na rzecz osób niewidomych korzystających lub chcących korzystać z pomocy psa przewodnika.

c) **kontroli** przeprowadzonych przez organy administracji publicznej w organizacji, wraz z podaniem informacji na temat przedmiotu przeprowadzonej kontroli, organu kontrolującego oraz daty zakończenia kontroli – w okresie sprawozdawczym nie przeprowadzono żadnych kontroli

d) przeprowadzonych badań sprawozdań finansowych- nie dotyczy

12. dane o kwotach ulokowanych na rachunkach bankowych ze wskazaniem banku:

Fundacja Vis Maior posiada 5 rachunków bankowych w banku –Kredyt Bank S.A. III Oddział KB SA w Warszawie, Pl. Zbawiciela 2, 00-642 Warszawa.

Na dzień 31.12.2012 salda rachunków bankowych wynosiły:

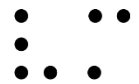
- a) 95 1500 1126 1211 2008 8380 0000 - Saldo końcowe 17.395,11 zł
- b) 33 1500 1126 1211 2008 8407 0000 - Saldo końcowe 0,00 zł
- c) 71 1500 1126 1211 2011 0544 0000 - Saldo końcowe 999,88 zł
- d) 10 1500 1126 1211 2009 8347 0000 - Saldo końcowe 8.052,32 zł
- e) 77 1500 1126 1211 2009 7728 0000 - Saldo końcowe 1,78 zł

13. dane o nabytych obligacjach – **Fundacja Vis Maior – nie posiada żadnych obligacji**

14. dane o wielkości objętych udziałów lub nabytych akcji w spółkach prawa handlowego ze wskazaniem tych spółek – **Fundacja Vis Maior – nie posiada żadnych udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego**

15. dane o nabytych nieruchomościach – **Fundacja Vis Maior – nie posiada żadnych nieruchomości**

16. dane o nabytych pozostałych środkach trwałych – **Fundacja Vis Maior – nie nabyła żadnych środków trwałych**

17. dane o wartości aktywów fundacji ujętych we właściwych sprawozdaniach finansowych sporządzonych dla celów statystycznych - wartość aktywów wynosi 44.147,03zł

18. dane o wartości zobowiązań fundacji ujętych we właściwych sprawozdaniach finansowych sporządzonych dla celów statystycznych - wartość zobowiązań wynosi 4077,51zł

19. informacja o rozliczeniu fundacji z tytułu ciążących zobowiązań podatkowych - zobowiązania podatkowe za 2012 rok zostały zapłacone do dnia 31.01.2013 – zgodnie z wymaganym – ustawowym terminem.

20. informacja o składanych deklaracjach podatkowych - Fundacja Vis Maior składa roczną deklarację podatkową podatku dochodowego od osób fizycznych - PIT-4R.